

27è Premi de
narrativa curta
per Internet Tinet
(Premis Literaris
Ciutat de Tarragona
2023-2024)

Enlairament i altres contes

R. Macià • R. Casas • R. Andreu
J. Adell • L. Español • P. Gorgoll
A. Riera • M. A. Farrero • N. Martí
O. Montesó • I. Torras • E. Denia
P. Bosch • C. Centenera • C. García

Col·lecció Narrativa - 108

ENLAIRAMENT i altres contes

27è Premi de narrativa curta per Internet Tinet
(Premis Literaris Ciutat de Tarragona 2023-2024)

□■ Cossetània

Aquest llibre recull el conte premiat en el
27è Premi de narrativa curta per Internet Tinet
(Premis Literaris Ciutat de Tarragona 2023-2024)
i una selecció dels millors relats que s'hi van presentar.

El premi Tinet l'organitzen i el convoquen
l'Ajuntament de Tarragona, Òmnium Cultural del Tarragonès
i el Centre de Normalització Lingüística de Tarragona.

Van integrar el jurat de la vint-i-setena edició:
Àngel-O. Brunet, Xavier Mas, Irene Pujadas, Coia Valls, Albert Ventura
i Amadeu Roig, com a secretari.

L'edició d'aquest llibre compta amb la col·laboració de:

Primera edició: desembre del 2024

© dels textos: els autors

© d'aquesta edició:

9 Grup Editorial

Cossetània Edicions

C. de la Violeta, 6 • 43800 Valls

Tel. 977 60 25 91

cossetania@cossetania.com

www.cossetania.com

Disseny i composició: 3 x Tres

Impressió: Romanyà Valls, SA

ISBN: 978-84-1356-432-6

DL T 1106-2024

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni la seva incorporació a un sistema informàtic, ni la seva transmissió en cap forma ni per cap mitjà, sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del *copyright*.

OBRA GUANYADORA

ENLAIRAMENT

Ramon Macià Codina

GUANYADOR DEL 27è PREMI DE NARRATIVA CURTA
PER INTERNET TINET

Heu sortit de la discoteca una mica suats. Les orelles et xiulen. Ella escura un gintònic en got de plàstic uns metres davant teu, ballant sobre la vorera. Sembla mentida que encara mantingui la ingravidesa a aquestes hores.

S'està fent de dia i, sense dir-vos-ho, tots dos compartiu l'angúnia que el sol no us enxampi al carrer. Us atureu davant la moto i deslligues els cascs de la cadena. Ella sacseja el cap a banda i banda per estirar la cabellera abans d'encasquetar-la. Mentre te la mires t'adones que l'hauries triat entre un catàleg de milers, de milions de persones, només pel gest, per com agafa el casc, per com se'l posa, per com s'estira amunt els pantalons fent saltirons abans de pujar a la moto, per com aixeca la cella quan s'adona que t'has quedat embadalit. Li fas un petó al coll. Put deliciosament com un cendrer.

Dones un cop de peu al pedal d'arrencada. La vespa gruny, adormida. Un altre cop de peu. Ara ha sonat com una mena de gàrgara vellutada.

—Qualsevol dia aquest trasto ens deixarà tirats —fa ella.

—Aquest trasto, reina, et porta a casa cada dia. Si és un caramel! Escolta com sona.

Cop de peu definitiu. El cor de la moto ressuscita amb un espetec rodó, juganer. Fas girar la maneta del gas per acabar de despertar-la. El motor riu, convençut.

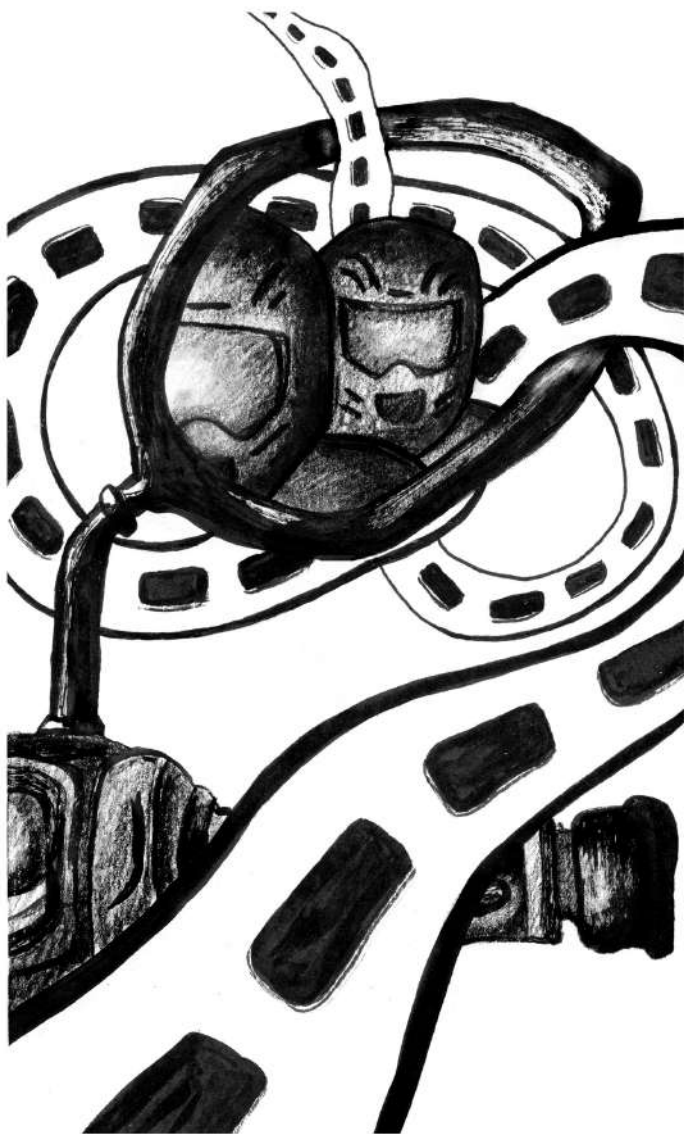
—I, a més, és de color groc llibertat! —crides.

Ella s'encavalca al seient amb un xerric de la suspensió. S'agafa a la teva cintura. Arrenqueu.

A aquesta hora els carrers són buits. És l'hora del canvi de torn entre els que viuen de nit i els que moren de dia. Pugeu per l'avinguda que t'agrada agafar sempre quan torneu. Aquella que, si mantens una velocitat constant, et permet veure com els semàfors se't van posant verds. Com si fossin sentinelles que s'anticipen al que et vindrà i et diuen tu tranquil, tira, tira.

El motor de la vespa galopa content, en quarta, vibrant sota els vostres culs. T'imagines el vaivé frenètic dels pistons, el batec dels milers de miniexplosions del motor que, de tan ràpides, es converteixen en el rugit d'una bèstia que us consola cada dia quan torneu a casa. Un cor que s'emociona a cop de gas. I se t'acut que quan arribeu a casa li diràs que li hauríeu de posar un nom a la moto, perquè ja és com de la família, i qualsevol dia es pot morir i us sabria greu.

Ella se t'arrapa fort, perquè fa una matinada fresca. Notes com els pits se li aixafen contra la teva esquena. Se t'escapa una llàgrima de la comissura dels ulls. Deu ser per culpa de la velocitat i de la visera trencada. Les línies discontinües dels carrils de l'avinguda fugen enrere i es

Marina Requena Real

desenfoquen al retrovisor, com quan veus allunyar-se la pista des d'un avió que s'enlaira. Ella t'esmuny les mans fredes dins els pantalons, fins a l'entrecreix, i tu celebres que la vespa tingui el canvi al manillar, perquè se t'han petrificat les cames. De vegades estàs temptat de tirar amunt, amunt per l'avinguda i passar de llarg la cantonada de casa, com un taxista trampós, només per poder circular així amb ella una estona més, o per sempre. Estar en trànsit etern, sense arribar mai. No haver sortit mai d'enlloc. No tornar mai enlloc. Només avançar, tots dos, amb el gas a fons per una avinguda buida.

A la cruïlla grossa que hi ha a mig camí et sembla veure, de cua d'ull, un esportiu vermell que creix a mà dreta. Però només és un instant, i no en pots estar segur perquè tens mig cervell a l'engonal i l'altra meitat al puny del gas, i no tens ni temps de donar-li gaire importància.

La moto tampoc se n'ha adonat i encasta el far rodó a la porta de l'esportiu. Sense avisar. De ple. El manillar s'entafora a la planxa, hi penetra com si fos de mantega. Després passeu tots dos a través de la carrosseria, primer creuant el metall, després unes capes de plàstic i els teixits de la tapisseria del cotxe, fins que entreu del tot, i el llum de la moto il·lumina l'habitacle. Veieu un home panxut al volant, de mitjana edat, que no ha tingut temps ni de sorprendre's, perquè està distret parlant amb la dona que l'acompanya. La cabina fa pudor de fum i d'ambientador. Vols mirar enrere per veure si ella està bé, però tot va molt de pressa. Notes el seu casc prement-te l'esquena i penses que es deu haver arraulit per oferir menys resistència.

Entreu dins l'home per sota l'aixel·la esquerra, foradant-li la pell entre les costelles. Li travesseu uns pulmons

ennegrts de tabac i un cor petit. Sortiu per sota l'altra aixella, i abans d'entaforar-vos dins la dona, teniu temps de veure quina cançó sona a la ràdio i d'escoltar-la un moment. Us mireu i somrieu sobre el fre de mà, perquè és una cançó que us agradava ja fa temps. Milers de partícules de teixit humà, sang, trossets de plàstic i de pintura vermella floten a l'espai. Aneu directes cap a la dona, que sí que fa cara de sorpresa quan us veu. Fa aquella cara que es fa quan un s'adona de què li ve a sobre, però al mateix temps també sap del cert que ja no hi ha res a fer.

Et mires la senyora com volent dir vostè perdoni, ara passarem per dintre seu però no hi podem fer res. I també la travesseu tota per dins, de costat a costat, esquinçant-li totes les interioritats. T'agradaria demanar-los perdó, perquè, al cap i a la fi, ha estat un accident. Deuen pensar que ets un eixelebrat que torna mig trompa de la discoteca i te'ls has fotut a sobre i potser és una mica veritat però, de fet, estàs convençut que són ells que s'han saltat el semàfor en vermell, segurament perquè estaven discutint i s'han distret, o perquè l'home està borratxo i així i tot ha volgut agafar el cotxe, o potser just en aquell moment estaven trencant la relació perquè un dels dos li ha dit a l'altre que li ha sigut infidel, o què sé jo, que ja no l'estima i vol deixar-ho córrer, i ni esportiu vermell ni hòsties, que allò ja no ho salva ningú. Ves a saber, ara ja no té gens d'importància, almenys per a ells. Continueu cap a la porta de l'acompanyant. Heu perdut una mica l'equilibri, però la notes a ella ben agafada a la cintura. En sap, d'anar en moto. Ara ja fa un temps que volteu amunt i avall amb la vespa i ja no és com

al principi, que tenia por de caure. No, ara n'ha après i s'inclina i carrega bé el pes als revolts. Potser encara hi ha una possibilitat. Estripeu el plàstic i la planxa de la porta i sortiu a l'exterior.

Estàs a punt de deixar anar el manillar, tal com et van ensenyar a l'autoescola, per no esgarrinxar-te les mans contra l'asfalt, plegar els braços, fer una bola amb el cos i a la merda, que sigui el que Déu vulgui, però... i ella? És una llàstima, coi, tan bé que anàveu tots dos amb aquesta fresqueta, disparats cap a casa. No et dona la gana de renunciar-hi només per un entrebanc. Dius què carai, per què no? I proves de donar un bon cop de gas a veure què.

La vespa t'ha entès perfectament. I ella també. Tornes a sentir els seus pits a l'esquena, com si et volgués empènyer. T'entafora altre cop les mans fredes a l'engonal. La moto es redreça i tots tres continueu avinguda amunt, amunt. En quarta, gas a fons.

FINALISTES

NENS DE BOIRA

Rafel Casas i Garrosset

—Per què és tan important que arribi la boira? —va preguntar el nen, sense evidenciar gaire interès, mentre es mirava un còmic de l'Astèrix que ja s'havia llegit una dotzena de vegades, però en el que sempre hi trobava alguna cosa nova, algun detall que el sorprenia.

—Quantes vegades te l'has llegit, aquest llibre? —va respondre l'home—. Vols que anem a la llibreria aquesta tarda i en comprem un de nou?

El nen, sense deixar de passar les pàgines del llibre, es va encongir d'espatlles.

—Ja te'l deus saber de memòria —intentà, de nou, l'home.

—Per què és tan important que arribi la boira? —va insistir el nen.

L'home torçà els llavis mentre acabava d'esbandir els plats. *Ha arribat el moment*, va pensar, mentre penjava el drap d'un ganxo que sobresortia de les rajoles marró i verd de la cuina:

—Algú t'ha parlat de la boira?

El nen, aquest cop, desvià la mirada del còmic per observar l'home. *És bona persona*, va pensar, mentre es mirava l'home, dempeus, al costat de la taula de la cuina. L'home lluïa un somriure forçat als llavis i havia adoptat una actitud que pretenia irradiar confiança, sinceritat i altres coses que, el nen, considerava inútils, perquè a ell tot aquell joc gestual dels adults l'avorria.

—Tinc quasi dotze anys.

L'home va aguantar la bufetada, però el somriure se li va fondre una mica, com si fos un somriure de formatge calent.

—Sí. Tens raó. Ja quasi tens dotze anys i ets un nano molt intel·ligent —respongué l'home, mentre es posava en moviment i cercava alguna cosa a la nevera, encara que no sabia què era el que estava buscant, només es movia per no quedar-se allà, palplantat, mentre el nen se'l mirava d'aquella manera que l'incomodava tant. L'home va recordar el dia que el nen havia aparegut al jardí de casa seva. La boira s'estava enretirant i ell xarrupava d'una tassa de cafè amb llet. *Aquell matí ja es podia entreveure l'olivera*, va recordar l'home. *No plantis mai una olivera al jardí*, l'havia advertit el seu avi. Era el primer matí de cinc que l'olivera del jardí es veia des de la finestra de la cuina, però en acostar-se al vidre, no només va veure l'olivera, també hi havia una figura baixeta, quieta. S'estava dreta al costat de l'arbre, com un nan de jardí, i ell no en tenia, de nans de jardí.

—Ets aquí?

L'home es va sobresaltar quan la veu del nen l'arrabassà dels seus records.

—Sí, és clar.

Sam Marcos Palomo

—La boira. No m'has contestat —insistí el nen.

—La boira... —va repetir l'home, atansant-se a la taula i agafant una cadira pel respatller amb intenció d'asseure's—. Ningú sap exactament d'on surt la boira.

—Això ja ho sé —el tallà el nen, que encara mantenia el còmic obert per la pàgina que estava llegint.

L'home es va remoure, incòmode, al damunt de la cadira. Recolzava les mans a la taula i jugava distretament amb la tassa bruta amb la qual havia esmorzat el nen, feia uns instants.

—La boira —començà de nou l'home— té un seguit d'efectes, com ja deus saber —afegí, abans que el nen el tornés a tallar de mala manera.

—El retorn temporal del seny als bojos, la incapacitat de guardar secrets o mentides... —enumerà amb veu monòtona el nen, avançant-se a l'explicació de l'home—. Ja ho sé tot això. Però, res més?

L'home empassà una mica de saliva. Notava com les aixelles se li xopaven de suor. —Per què a l'escola em diuen nen de boira? —continuà el nen—. Per què a mi i a quatre nens i nenes més del meu curs ens diuen nens de boira?

—Qui et diu nen de boira?

—Els altres nens. La gent. Ho xiuxiuegen a les botigues. Els sento pel carrer.

El nen es mirà l'home. Se'l mirà esperant una explicació directa i franca. L'home donava voltes a la tassa, com si en aquell recipient de porcellana blanca hi pogués trobar una resposta fàcil:

—Bé... Vares néixer un dia de boira i ja saps que la boira és molt important per al poble, i suposo que aquests

quatre companys teus de curs també devien néixer durant la boira, per això us diuen nens de boira, però no és res dolent ni insultant...

El nen continuava mirant-lo. Als seus joves ulls l'home no sabia trobar-hi un bri d'emoció o d'empatia o de qualsevol cosa que li fes més fàcil aquella conversa:

—Així, tornem a la primera qüestió —va insistir el nen—. Per què és tan important la boira?

El nen restà impertèrrit. L'home notava que comença a impacientar-se. Se l'estimava. Se l'estimava molt, però, de vegades, li feia una mica de por, i tampoc havia sabut mai si ell, el nen, percebia algun tipus de sentiment, positiu o negatiu, envers la seva figura "paterna", i això, sovint, el feia sentir frustrat:

—Perquè és quelcom nostre, antic. Una anormalitat que ens fa especials —va respondre l'home— i per això, tots aquells que heu nascut durant la boira se us considera especials, únics. Ho entens?

El nen es va quedar mirant l'home, mentre aquest s'alçava de la cadira, d'un cop de ronyons i es dirigia envers la pica, amb la tassa bruta a les mans. El nen va continuar mirant-se l'home una estona. Després tornà a concentrar-se en el còmic de l'Astèrix i no digué res més.

RATATOUILLE

Rosana Andreu Febas

Són les set de la tarda. La Tatin acaba de sortir del forn i reposa damunt el marbre de la cuina. L'Arlette ha començat per les postres per tal que el deliciós pastís tingui temps de refredar-se i ara l'olor de poma fornejada, sucre i mantega impregna tota la cuina. Fa un cop d'ull al rellotge i comprova que va bé de temps, així que es renta les mans amb aigua calenta i sabó per tal d'eliminar qualsevol resta, tal com va aprendre a l'Acadèmia de la Bona Esposa Tradicional.

Obre la nevera i treu tots els ingredients per a escometre el primer plat. Una bona organització és fonamental per assolir el rol de l'esposa tradicional que tant anhela i el seu caràcter disciplinat s'adiu perfectament amb els preceptes que va aprendre a l'Acadèmia. Educació, elegància, saber cuinar plats exquisits i tota la resta de coses que l'han modelat fins a convertir-se en una futura esposa tradicional. Només li falta un marit, però està segura que avui l'aconseguirà, ja ho diuen que al cor d'un home s'hi arriba per l'estómac.

Ratatouille. El nom recorda el d'una rata fastigosa que va popularitzar Pixar fa uns anys. Una ratota que vol ser xef,

on s'ha vist res semblant? L'Arlette està ben segura que quan tingui fills no els deixarà veure aquestes pel·lícules ridícules. Li agradaria tenir nen i nena, la parelleta, per vestir-los de blau i de rosa, com tota la vida s'ha fet, i no com ara, que veus un cotxet de bebè, t'hi acostes i no saps quin sexe té. Ni tan sols arracades els posen a les nenes. Ella sí que n'hi posarà, i llacets i molts vestits amb farbalans. Serà la seva nineta. Fins i tot ha triat els noms: Alphonse i Caroline. Noms francesos, que són molt més elegants. Ella no es diu Arlette, sinó Joana, però a l'Acadèmia li van recomanar canviar-lo per un nom amb més *charme*, i així ho va fer.

L'albergínia, el carbassó, les cebes, el pebrot vermell, els grans d'all i el tomàquet aguarden per ser rentats, pelats i esbocinats. Talla l'albergínia, de pell negra i tibant, en bocinets petits i els col·loca en un bol amb un bon grapat de sal per tal que vagin perdent l'amargor. A continuació, la ceba a trossets petits, el pebrot a trossos més grans i el carbassó a rodanxes.

Aboca la ceba a la paella amb l'oli d'oliva calent i la remena amb un cullerot de fusta. És el torn del pebrot i dels grans d'all. I, a continuació, del carbassó. La cuina, ara, té una mescla d'olors que enamora, entre la dolçor del pastís i l'olor penetrant del pebrot. Segur que tots els veïns poden flairar aquestes delícies, pensa l'Arlette, i segur també que més d'un i més de dos pagarien per menjar-se-les i tastar alguna cosa fresca i deliciosa, i no les porqueries ultraprocessades que acostumen a menjar. Diuen les dones d'ara que no tenen temps per cuinar, i és que el feminisme ha fet molt mal amb aquestes ganes de treballar fora de casa. Rucades.

Dept. FJ-24, Fryeburg, Maine

Cut-Outs

LANCASTER SEED CO.
Station 378, Paradise, Pa.

Name _____

Post Office _____

Evelyn Blanco López

I si només fos això, que no saben cuinar, però és que no tenen ni una mínima cura en l'aspecte personal. L'Arlette està cansada de creuar-se pel carrer amb dones de totes les edats vestides de qualsevol manera i amb sabates d'esport. Sabates d'esport! Una de les assignatures més importants a l'Acadèmia era la d'imatge personal. La professora ensenyava com vestir-se adequadament per a cada moment del dia i també per a ocasions especials, i a no sortir mai de casa amb una imatge descurada. Calia triar bé el vestit, les sabates amb una mica de taló, el maquillatge a joc amb els colors de la roba i el pentinat.

Ara l'Arlette talla els tomàquets i els sofregeix amb una barreja d'herbes fresques. Una mica de julivert, una cullerada d'alfàbrega i un puntet de farigola. Tot plegat forma una salsa aromàtica que impregna de sabor les hortalisses que hi aboca a continuació. Foc lent i xup-xup durant deu minuts. L'Arlette agafa la safata de vidre i, mentre es van coent els ingredients, l'unta d'oli per col·locar les verdures de manera ordenada a rodanxes, en un cercle perfecte. Tots els atuells de cuina són nous i comprats expressament en una botiga de productes d'alta qualitat. No es pot escatimar en aquestes coses i més aviat és un estalvi, ja que les coses bones, prou bé que ho saben les bones esposes, són les que duren més. Va haver de triar molt bé, ja que la cuina és petita i no podia comprar tot el que necessitava, però quan es casi, ho té molt clar, aniran a viure a una caseta que tindrà una cuina molt més gran, una d'aquestes *office*, amb una illa al mig, com a les pel·lícules americanes, i amb una nevera enorme de dues portes, amb congelador a banda, i un dispositiu per a fer glaçons al moment. I també vol uns

prestatgets per a emmagatzemar tots els potets d'espècies que més fa servir: pebre, safrà, comí, coriandre, nou moscada, cúrcuma, llorer, romaní, orenga.

La safata ja està a punt i l'Arlette la diposita al forn per tal que no perdi l'escalfor mentre es disposa a preparar el *coq au vin*. Mira el rellotge i les busques marquen un quart de nou. El seu convidat deu estar afamat, però se li ha tirat el temps a sobre i creu que fins a dos quarts de deu no ho tindrà a punt.

Com ha fet amb les verdures, ara també diposita tots els ingredients damunt el marbre. Quatre cuixes de pollastre, dos talls de cansalada, uns grapats de xampinyons, una ampolla de conyac, escalunyes, farina, mantega, vi negre, brou de pollastre, sal i pebre negre. Pensa que potser ha triat un menú massa consistent per sopar, però el seu convidat, l'Ignasi, fa cara de tenir bona gana. No fa ni dues setmanes que el va conèixer i ja sap que formarà part de la seva vida per sempre i que tindran una vida meravellosa. Ell anirà a treballar al banc, on van coincidir el dia que havia anat a obrir un compte corrent, i ella l'esperarà a casa amb un dinar deliciós a punt. Després sortiran a passejar per la ciutat o potser es quedaran a casa, ella cuidant el jardí i ell descansant després d'una dura jornada laboral. A la nit, després de sopar, ella cosirà mentre ell mira la televisió. I, abans de dormir, compliran amb els deures conjugals que els permetran tenir una bonica família.

Mentre pensa en la seva futura vida meravellosa, l'Arlette ja ha posat en marxa el guisat. Ha enrossit els talls de cansalada, ha marcat el pollastre i ha saltat les escalunyes. Ara flameja el pollastre i la cansalada amb

el conyac i la cuina torna a omplir-se d'olors delicioses. La poma, els pebrots i la carn amarada de conyac conjuguen una simfonia única i especial i la cuinera n'està tan orgullosa que obre la finestra per tal que les olors s'escampin carrer enllà. No és una finestra que doni a un jardí, sinó a un celobert d'un edifici de deu plantes, però tant se val, ja li queda poquet per marxar d'aquest pis i començar una vida nova i perfecta. Ara l'Arlette mulla la carn amb el vi i el brou, espera que arrenqui el bull, abaixa el foc i ho tapa. En té ben bé per a una horeta: temps suficient per a canviar-se de roba i arreglar-se. Abans, però, prepara el *roux* amb mantega, farina i una mica de líquid de cocció, salta els xampinyons amb un granet d'all i tot fa cap a la cassola.

L'armari és petit, però ben aprofitat. A l'Acadèmia també ensenyen a organitzar la roba de manera eficient, per elements i colors. Avui és un gran dia, així que tria un dels vestits més bonics que té, el que encara no ha estrenat, de color lila, amb unes grans flors blanques i un cinturó que li marca la figura escultural a còpia de menjar amanidetes des de fa unes quantes setmanes. Aquesta nit menjarà tot allò que ha preparat, però després ho vomitarà. No es pot permetre passar dels cinquanta-cinc quilos que van convenir a l'Acadèmia que li esqueien per a la seva alçada.

Es posa el vestit, tria unes sabates a joc i ara concentra tots els sentits en el maquillatge, que també ha après a aplicar-se de la manera més professional. És un estil *nude*, simple i senzill, ni tan sols sembla que vagi maquillada, i només aplica molt color als llavis, amb un vermell intens i el contorn ben perfilat. Els cabells estan impecables des de primera hora de la tarda, així que ara admira el *look* i

es troba bonica, molt bonica, tan bonica que l'Ignasi se n' enamorarà. Ell li havia dit que no li interessava una noia tradicional, que ell volia una noia independent i que tant li feia si s'arreglava o no. Però com podia dir aquesta bajanada tot un director d'una oficina bancària? Que s'havia begut l'enteniment? Ella s'encarregaria de demostrar-li com n'estava d'equivocat i fins a quin punt necessitava una dona com Déu mana. L'Arlette somriu al mirall i torna a la cuina. Al *coq au vin* li queden uns vint minuts. Comprova la *ratatouille*. Correcte. I també la Tatin. Al punt.

Agafa una safata, hi diposita tots els coberts i gots i entra al menjador.

—Bona nit, estimat. De seguida serviré el sopar. Et ve de gust encetar ja el vi o prefereixes esperar?

L'Arlette s'acosta a l'Ignasi, que està lligat a la cadira i té la boca tapada amb un mocador i, amb delicadesa, li'l desfà. L'home, després de tot el dia lligat a la cadira, engega una sèrie d'insults. Està suat i amb la roba rebregada, i això a l'Arlette no li agrada. Però són les circumstàncies. Ja li va dir que si es portava bé ni les cordes ni la mordassa no serien necessàries, però no s'ho havia pres bé, i l'havia hagut de lligar. I tampoc no li agrada que digui aquelles paraules gruixudes, no està gens bé en un home de la seva posició.

—Quan estiguem casats no parlaràs d'aquesta manera, estimat...

—Casats? Jo no em casaré mai amb tu, puta boja de merda. Vols fer el favor de deslligar-me d'una vegada? Estàs com una cabra. Ja et vaig dir que a mi no m'agrades, que...

L'Arlette tornar a entaforar el mocador a la boca de l'Ignasi i s'asseu davant d'ell. Amb molta paciència li diu que no sap què es perd, que una dona tradicional és el que ell necessita, per la seva posició i que ella és la millor opció, que ja ho té tot planificat, que tindran un fill i una filla i viuran en una caseta al camp i seran molt feliços.

—Espera, vaig a apagar el foc, que crec que ja està tot fet. No et moguis.

L'Arlette, altre cop a taula, li torna a treure el mocador. L'Ignasi ara sembla tranquil.

—Faràs bondat, estimat meu? Mira, jo et donaré el menjar, d'acord? I podem anar parlant i em coneixeràs i ja veuràs com soc la millor opció. Obre la boqueta. És *ratatouille*, una recepta de verdures boníssima. Ja veuràs com t'agradarà. Obre. Obre...

L'Ignasi entoma una cullerada de verdures i l'escupa a la cara de la seva amfitriona. Un tros de carbassó amb salsa de tomàquet regalima damunt del vestit. L'Arlette empal·lideix, torna a agafar el mocador i l'hi introdueix per força a la boca.

—Tu ho has volgut, estimat. Ja veig que això ens costarà una mica, però a l'Acadèmia ens van ensenyar a perseverar, i jo tinc tot el temps del món. M'has tacat el meu preciós vestit nou, però no pateixo, que tinc molta traça eliminant taques. I ara, dona'm una mà. A veure...

L'Arlette agafa la mà dreta de l'Ignasi, la col·loca damunt la taula i... Txac!, d'un cop sec de ganivet, li talla el dit menut. La sang li esquitxa el vestit nou, però l'Arlette ni s'immuta. A l'Acadèmia també li van ensenyar la manera més eficaç d'eliminar les taques de sang.

LA VELLA AGENDA

Joan Adell Álvarez

La tarda del 31 de desembre vaig obrir la meva agenda per actualitzar el llistat d'adreces i telèfons, una tasca que tinc el costum de dur a terme cada any. No és que el meu memoràndum estigui particularment atapeït, però al llarg de dotze mesos es produeixen un seguit d'esdeveniments (canvis de domicili, persones amb les quals, per motius diversos, fa temps que no et comuniqués, noves relacions, defuncions...) que justifiquen dedicar una curta estona anual a la seva renovació. És un procés senzill: seguir l'ordre alfabètic dels noms que hi tens apuntats i fer una valoració ràpida de la seva vigència o si, al contrari, el pas dels temps els ha fet obsolets. De tant en tant, algun registre pot generar-te dubtes que t'obliguen a aturar-te uns segons per avaluar serenament la teva decisió i, per descomptat, no pots descartar la possibilitat d'equivocar-te. Sempre em recordaré del dia que, després de cinc anys sense fer-lo servir, vaig eliminar el telèfon del meu dentista i l'endemà era víctima del mal de queixal més cruel de la meva vida.

Ja sé que avui dia molts d'aquests inconvenients queden obviats amb la utilització de les agendes electròniques i el munt de prestacions complementàries que aquestes eines t'ofereixen, però a mi se'm fa molt difícil prescindir de la meua llibreteta Quo Vadis amb les seves tapes d'amorosa pell negra. Sovint, rellegint anotacions antigues, el traçat de la cal·ligrafia em rememora amb sorprenent fidelitat l'estat d'ànim que m'acompanyava en el moment de fer aquell apunt, i això, per ara, no hi ha cap màquina que ho faci possible.

Doncs bé, tornant al passat 31 de desembre —aviat farà mig any—, revisava la vella agenda quan, en arribar a la jota, els meus ulls van aturar-se damunt d'un nom molt estimat, Jofre, el número de telèfon del qual no hauria calgut tenir-lo apuntat perquè, de tant marcar-lo, feia molt de temps que me'l sabia de memòria. En Jofre havia mort feia tres mesos d'un infart de miocardi fulminant. No ens vam poder acomiadar. De sobte, tot el que va restar-me d'ell va ser el record inesborrable d'una llarga amistat i el seu nom a les pàgines esgrogueïdes de l'agenda. Aquella tarda de Cap d'Any, emocionat, no vaig dubtar-ho ni un segon: l'anotació que tenia al davant era intocable. Malauradament mai més no tornaria a marcar aquell número, però el nom del meu amic seguiria, per dret propi, ocupant aquell espai de la meua agenda.

Tot plegat no hauria passat d'anècdota, d'un dels meus rampells romàntics als quals, ho admito, en tinc certa propensió, si no fos que una tarda rúfola i ventosa de març, d'aquelles que conviden a assaborir la nostàlgia vora la llar de foc, fullejant d'esma la vella Quo Vadis vaig ensopegar de nou amb el nom d'en Jofre, una troballa

Noa Mora Martínez

que, avui ho admeto, em va canviar la vida. Maquinalment, de manera irreflexiva, vaig agafar el mòbil i vaig marcar a poc a poc, una rere l'altra, les nou xifres del meu amic. Amb l'ànima encongida, però en un estat de plaent excitació, vaig deixar sonar el primer to, el segon i, tot seguit, en iniciar-se el tercer, vaig escoltar el soroll inconfusible que algú, a l'altre cap de línia, es disposava a atendre la meva trucada. Vaig penjar immediatament i vaig llançar el mòbil a terra, lluny de mi, com si es tractés d'una de les brases roents de la llar de foc.

Indignat amb mi mateix, me'n vaig anar al llit. Tot havia estat una criaturada. Mai no havia d'haver marcat aquell número, però, un cop fet, la meva reacció havia estat absolutament irracional. El més probable, pensava, era que algú, potser la dona o el fill d'en Jofre, estigués fent ús d'aquell aparell i jo, com un estúpid, no vaig ser capaç de reaccionar. Els hauria pogut dir que no tenia cap altre número per contactar amb ells, que volia saber com es trobaven, en fi, qualsevol comentari amable en lloc de posar-me en evidència amb aquell comportament ineducat. Demà al matí els telefonaria de nou per justificar-me amb qualsevol excusa, com ara manca de cobertura o bateria esgotada. O, millor encara, m'arribaria fins a casa seva. Seria més convincent i, de passada, m'estalviaria l'angoixa de tornar a marcar aquell número de telèfon. I amb aquesta decisió, me'n vaig anar a dormir, no sense prendre'm abans la meva pastilleta tranquil·litzant.

Mare i fill em varen rebre amb entenedidores mostres d'afecte. No ens havíem tornat a veure des de l'endemà de l'enterrament i vaig trobar-los molt refets. El noi més

madur i la vídua, com sol passar amb les vídues joves, reviscolada.

—Ahir vaig telefonar-vos al mòbil d'en Jofre perquè no tenia cap més número, però abans de poder parlar vaig quedar-me sense cobertura —vaig començar a excusar-me.

Quatre ulls van convergir astorats damunt meu, abans de mirar-se mare i fill amb el gest convertit en dos interrogants. Després d'un curt silenci, que va semblar-me etern, incrèdula, la vídua va preguntar:

—Dius que vas marcar el número d'en Jofre?

—Doncs, sí. No tenia altra manera de parlar amb vosaltres i va semblar-me...

—A ell li ho podem explicar, mare —va fer el noi.

I m'ho van explicar:

En Jofre, sense atendre els raonaments de la família, va disposar al testament que l'enterressin amb el seu mòbil a la butxaca i equipat amb una bateria complementària de llarga durada. Així mateix, abans de morir va obrir un compte corrent destinat a pagar l'ús i consums del seu telèfon al llarg d'un any a partir del dia de la seva defunció.

—Si lliguem caps, ahir no et vas quedar sense cobertura. Senzillament, potser per la humitat del nínxol, a en Jofre se li va esgotar la bateria —va dir-me la vídua, eixugant-se una llàgrima de rímel—. Pobret. Tu que el coneixies, ja ho saps que les tenia, aquestes coses.

En efecte, el meu amic tenia aquestes coses. I tornant cap a casa, alleugerit per haver trobat una explicació plausible de tot plegat, vaig recordar que un dia, en una de les nostres converses eixelebrades de mitjanit, elucubrant

sobre l'existència d'un hipotètic més enllà —possibilitat en la qual ni ell ni jo no hi teníem gaire confiança— vam arribar a un compromís que vam segellar amb l'últim Martini de la nit: el primer dels dos que es morís faria de manera que el viu tingués coneixement de l'existència d'un altre món. No vaig tornar a pensar en aquella bajanada, gairebé un tòpic tan antic com l'home, però que ara, després de l'absurda aventura telefònica acabada de viure, em retornava a la ment amb una força inquietant. Però tot allò s'havia d'acabar. El món és dels vius i no dels morts!, em deia a mi mateix. El primer que faria en arribar a casa seria esborrar el registre d'en Jofre, tant del mòbil com de la vella agenda i recordar-ho tot com una anècdota simpàtica.

No vaig fer ni una cosa ni l'altra. Aquella mateixa nit, tot just havia apagat el llum quan va sonar el meu mòbil. A la pantalla —no sé si us ho creureu— el número d'en Jofre. No vaig respondre. Només tres tons i va fer-se el silenci, tant al mòbil com al meu cervell. Des d'aquell dia, cada nit al llarg dels darrers mesos, quan ja soc dins del llit i a punt d'apagar el llum, em fa una trucada perduda, sempre a la mateixa hora. Al començament vaig estar temptat de canviar de número de mòbil o, si més no, d'apagar-lo abans de ficar-me al llit. Però no ho he fet. M'hauria semblat una falta de respecte. I de la mateixa manera que mai no l'he contestat, ara, tot i prendre'm una d'aquelles pastilles que diuen que van tan bé per calmar els nervis, fins que no sento la trucada d'en Jofre no puc agafar el son.

INSTINT

Llorenç Español Nolla

Es va llevar pel costat esquerre del llit. Al dret, ella respirava rítmicament, de bocaterrosa, deixant escapar aquells lleus ronquets enervants. No l'havia sentit arribar. Es va moure sigil·losament per no despertar-la i evitar els retrets. Notava el cap pesat. A les fosques, va ser incapaç de trobar les sabatilles. Va arrossegar els peus pel terra fred porcellànic fins al lavabo; maleint l'interiorista i la seva concepció estètica. Va tancar la porta abans d'encendre el llum. L'ensurt va ser monumental. Una esgarrifança li va recórrer l'espina, eriçant-li tots els pèls del cos.

El mirall que ocupava el pany de paret sobre les piques reflectia la seva imatge amb una cornamenta refistolada, digna d'un cérvol masclé. Va tardar a reaccionar. No era un estrany efecte òptic. Els seus dits tremolosos podien tocar el banyam. Era real. Tenia dues protuberàncies dures però molt lleugeres que li arrencaven del front i es ramificaven fractalment cap al cel. En una sola nit, la pell s'havia obert per deixar sortir aquelles excrescències òssies mancades de sensibilitat. No hi havia ferida, només queloides circulars

al voltant de les bases. No li feia mal. Només sentia com creixia l'aversiò i l'angoixa que acompanyen els fets consumats i irreparables. Va notar que panteixava. Estava bloquejat. Glaçat. No podia pensar. Les cames li feien figa. Va asseure's al vàter per no caure. No volia mirar. No ho volia veure. No ho podia creure.

La repetició insistent del seu nom va trencar el son de la dona. Va desenganxar les parpelles a dures penes. La va irritar veure la silueta banyuda del marit al peu del llit. El sopar d'empresa s'havia allargat més del compte i no estava d'humor per a bromes infantils.

—No és cap broma, collons! —l'home perdia els papers.

El to confús de pànic i enuig del marit la va posar en guàrdia. No era propi d'ell; pulcre fins a l'avorriment. La dona va engegar la làmpada de la tauleta. Ell, en un acte reflex, es va tapar el rostre amb els braços; com el monstre que fuig avergonyit de la llum reveladora.

—Què passa? —la dona va parpellejar amb estupor.

L'home se'n feia creus. Quina pregunta era aquella? El rímel li enterbolia la vista?

—Que no ho veus?!

La imatge era desconcertant, no encaixava. El cervell d'ella intentava buscar alternatives lògiques. Al final, t'havies de rendir a l'evidència.

—Són de... veritat?

—Vols tocar-les?! —bramava ell.

—No em cridis —no era una súplica, era una seriosa advertència.

Georgina Palazón Gray

L'home va contenir la desesperació irada per evitar raons.

—Tranquil·litza't.

—Com vols que em tranquil·litzi?! Tinc un parell de banyes al cap!

El silenci de la dona va ser el segon advertiment, no n'hi hauria un tercer. Ell va respirar profundament. La dona va deixar passar un temps prudencial per deixar-lo reflexionar abans de tornar-hi.

—Què ha passat?

No res no havia passat. Se n'havia anat a dormir com una persona normal, abans que ella arribés, i ara es llevava amb aquella pinta de cèvid remugant. Així de senzill. La cella aixecada d'ella era un gest que semblava posar en dubte, com sempre, l'explicació del marit.

—Seu —la dona volia veure aquella estructura de més a la vora.

L'home va seure al llit. Ella va tocar aquí i allà amb el tou dels dits. Hi havia admiració davant d'aquell orna-ment natural. Realment feia patxoca. Es va concentrar en el naixement. La cornamenta semblava fermament adherida al crani. Va provar petites estrebades.

—Què fas? —per l'home era ofensiu.

—Et fa mal?

—No.

Ella va prendre una decisió.

—Vesteix-te. Anem a l'hospital.

L'home va saltar com una molla.

—Estàs xalada?! No penso anar enlloc, així!

—T'ha de veure un especialista.

—No hi ha especialistes en banyes!

—Prefereixes el veterinari? —quan volia gastava mala llet.

Tots dos es van mirar en silenci. La dona parlava seriosament. Ell sabia que necessitava una alternativa o ella l'acabaria portant a un lloc o a l'altre. Va deixar l'habitació sense dir res.

—On vas? —la dona no suportava els desaires.

El va atrapar al garatge. El marit tenia la caixa d'eines entre mans, d'on en treia una serra de vogir.

—Què vols fer? —era una pregunta retòrica, era evident.

El marit va allargar-li l'eina.

—Talla-me-les.

Ella va fer un pas enrere.

—Ni parlar-ne.

—Doncs ho faré jo mateix.

La dona li va agafar el canell, impedit que fes una desgràcia.

—Prou. No siguis criatura. T'ha de veure un metge.

—No em penso presentar així a urgències —era taxatiu—. Als elefants els hi tallen i no passa res.

—Són ullals.

—No em vinguis amb collonades. És el mateix.

L'home no raonava. Ella va tenir clar que havia de reorientar la situació.

—Trucaré a en Miquel.

—Quin Miquel? —l'home va repassar els Miquels que coneixia—. El traumatòleg?

Era qui més li encaixava. L'únic conegut que era metge. L'ex d'una amiga de la dona. Havien sopat junts moltes vegades. Des de la separació de la parella que no

coincidien. Ell va transigir. S'avenien. Entre homes les relacions són més simples.

—Em sembla que tinc el número al mòbil —hi havia un deix d'incomoditat mal dissimulat en la veu d'ella—. Estigues quiet i no facis cap bestiesa.

La dona va sortir del garatge per recuperar el mòbil de la tauleta de nit. El marit es va quedar sol. Immòbil. En silenci. Expectant. Llavors, va ser-ne conscient. No eren només les banyes. La seva percepció del món havia canviat. Un estat d'alerta constant. Tenia els cinc sentits posats en l'entorn, el moviment, les ombres, el so... sobretot els sorolls; els sorolls l'inquietaven. Intentava focalitzar-los, identificar-ne l'origen per determinar un possible perill. Era capaç de discriminar els sorolls que l'interessaven. Podia seguir els passos de la dona, fora del seu camp visual, arribant a l'habitació, captar el fregament de les ungles postisses agafant el mòbil.

—Miquel...

Semblava impossible. Sentia les paraules de la dona durant la conversa amb el traumatòleg, a molta distància, tènues però intel·ligibles.

—M'has de fer un favor... —va riure amb coqueteria en rebre resposta—. No, burro... És el meu marit... —va abaixar la veu—. Calla, no diguis bestieses... És un tema seriós... Pots venir a casa?

Van esperar en Miquel al menjador. Callats. Ell l'observava amb una insistència que la va incomodar.

—Necessites res? —va dir ella, per trencar el silenci. Estava perfectament.

—Vols alguna cosa?

Ell va negar amb el cap. L'home estava concentrat en un nou aspecte. L'olor. Quasi tangible. L'aire s'havia convertit en una font de sensacions; d'informació. Hi surava la flaire de macarrons reescalfats del seu sopar. El tuf fúnebre de la pell del sofà. Els effluvis que emanaven de la dona el van captivar. Notava el perfum en una capa superficial. Si la creuaves descobries la suor evaporada, la lleugera traça de suavitzant que li havia deixat el contacte amb els llençols. Més subtil era el rastre de la festa d'empresa: alcohol, fum, greix, xocolata... Les diferents parts del cos femení desprenien intensitats i ferums variades. Tancant els ulls podies resseguir la seva silueta aromàtica. Cabells, coll, aixelles, ventre... A aquelles alçades sabia què estava buscant, encara que no ho volgués reconèixer. A l'entrecreix, el sabó emmascarava una fortor. Per ser concrets era una mescla. Un dels components era d'ella; el coneixia, fins i tot l'havia tastat. L'altre no l'identificava però era masculí, no en tenia cap dubte.

La dona va sortir a rebre en Miquel per posar-lo en situació i preparar-lo per a l'impacte que l'esperava assegut al sofà. Quan ella i el traumatòleg van entrar, el marit va notar com el prurit animal augmentava. Per a ell va ser una revelació, que no per sospitada era menys intensa. El marit va confirmar que en Miquel, bocabadat —tot i l'advertiment— davant d'aquella imatge mitològica, d'aquell home cornut encarnació d'una quimera, era l'altre ingredient de la mescla odorífera que conservava el cony de la seva dona. L'home va actuar per instint. La genètica mana, i la seva prevalença egoista marca la pauta. És la lluita per la supervivència. El mascle, esperonat

pel sentiment de possessió, després de rebufar repetides vegades mentre escatinyava el terra porcellànic amb les sabatilles, va abaixar el cap i va carregar amb fúria contra el traumatòleg.

UN TROS DE VIDA MORTA

Pere Gorgoll Noell

Ben entrada la tardor, quan la rosada treu lluc entre els crisantems de l'ampit de la finestra, sovint em desvetllo encaparrat i a trenc d'alba surto a caminar. Després de vagarejar per senders i corriols sinuosos encerclats de bardissams, remunto decidit la muntanya que ombrreja sumptuosa casa meva. Un cop fet el cim, m'assec gairebé sense alè sobre una roca arran de cingle, des d'on observo abstret el poble on vaig néixer un dia qualsevol. Pluges suaus, tímides, s'esllavissen sobre les fulles argentades dels arbres i amaguen els carrers deshabitats. Són dies grisos en què els estiuejants ja han desaparegut i el poble esdevé més íntim. Dies de records, de reflexió, de lectura, mentre el bram confús de les ventades tardorenques projecta llagrimajos a la meva mirada i inquietud a uns pensaments que no sé si em pertanyen. Endevino, serpentejant a la gran vall, les aigües de la riera que llampurnegen solitàries sota un sol anèmic, espectral, intermitent, i compto, de tant en tant, les ombres esfilagarsades dels pollancre que s'hi reflecteixen o els

núvols a la deriva que les taquen de clapes bellugadisses d'evanescents besllums.

Avui em sorprèn veure dues petites papallones toca-tardanes que gatzaregen amb impaciència en l'aire eteri, mansament enfredorit, i estenc les mans per acollir-les, però, després de fer vistoses giragonses, es fan enrere i a la fi s'aturen, l'una sobre l'altra, en una branca escanyolida que sobresurt d'uns matolls ressecs coronats de flors blanques mig marcides. No triguen a reprendre el vol i s'allunyen, enjogassades, de mi i de la pluja. Les miro decebut i sospiro amb un deix de desconsol. El cant esparracat d'una merla em distreu de les cabòries que em confinen dins del brogit basardós del món. O tal volta dins de mi. La flaca llum d'aquest matí plujós empal·lideix quan m'amanya la nuesa del cor, que, bategant enmig d'un torbament alienador, diagnostica la meva incapacitat d'afrontar les pors i cauteritzar les ferides. Enfonso les mans sota les fulles humides i agafo un grapat de terra xopa, la deixo relliscar entre els dits i acluco els ulls. De vegades, voldria anar-me'n resseguint el curs de la riera i no aturar-me mai, recórrer a la deriva paisatges desconeguts i aprendre a recollir la bellesa de les coses més frangibles i insignificants: del ventijol balancejant a la babalà les herbes enfarinades de gebre, del plany distant d'una fulla que cau, del sospir de les petites flors de bruc obrint-se, de les gotetes de plugim dibuixant petits cercles sobre les basses del camí. Però no em vull deixar arrossegar per l'encanteri cruel de l'esperança; tampoc per l'enyorança matussera del passat. Per això intento sepultar sense vacil·lacions els anys incerts de la infantesa i l'adolescència, però no me'n surto. I em

Sara Fernández Galván

sembla sentir encara, entre embadalit i estupefacte, el ressò de les històries que m'explicaven antics companys d'estudis, ja enterrats. Unes històries de les quals jo era un dels protagonistes, tot i que m'adono que era algú que ja no soc, que potser mai no vaig ser, un altre que jeu arraulit en un replec d'inexistència en la memòria del demà. Són només peus de plana irrellevants, preàmbuls i apèndixs, anècdotes immòbils, tenyides per un dolor tant dolç com impostat, que em nego a reconèixer com a pròpies.

Trec una capsa de cartró de la motxilla que sempre m'acompanya i la poso sobre les cuixes. L'obro amb magna lentitud, amb un apunt de solemnitat i un rellent de gasiveria. Fa temps que vull netejar la vida, llençar al femer els munts de dietaris obsolets, poemes inacabats, engegades cartes d'amor, anàlisis clíniques, factures impagades, carpetes buides i documents ja esgrogueïts. Mentre rumio i escullo què vull conservar i què vull oblidar, descobreixo una fotografia en blanc i negre on hi ha els avis, els pares, la germana i jo, al porxo de casa, amb els rostres expectants. És una imatge que amb prou feines reconec. Tots mirem l'objectiu de la càmera. Sembla que fem bona cara, o, si més no, que provem de fer-ne, sense aconseguir-ho, però, del tot, i oblidem, només per un moment, el regust agre d'una vida sempre provisional, sempre precària, sempre en transició cap a l'enlloc. Qui va prémer el botó? Potser un veí, potser un passavolant. La meva germana té entre les mans una pilota de plàstic i em mira desconcertada, sense dissimular una bona dosi de retret: ens han interromput a mig partit, quan ella estava a punt de guanyar, per fer-nos una fotografia de

família que presidirà la sala d'estar durant molts anys. Els pares somriuen encara assaonats de joventut i els avis recorden que un dia van ser una mica més joves; la meva germana i jo intuïm, sorruts, la pèrdua de la infantesa amb un gest de rebel·lia.

Per què tot és tan fràgil, tan esberladís, tan transitori? Per què em sedueixen tant les preguntes que mai no em podré respondre? Les preguntes ineludibles que m'informen respecte i temor alhora?

Observo amb atenció la fotografia. L'agonia interminable dels avis malalts d'Alzheimer, la mort sobtada dels pares en un accident de trànsit, la precipitada fugida i posterior suïcidi de la meva germana, víctima del desig d'un amant que mai no em va presentar; el meu divorci, els fills que mai no vaig tenir, la sòlida solitud d'ara. Provo de reviure aquell instant, aquella escena, aquell tros de vida morta. Clic! Un cop feta la fotografia, el pare s'acosta al veí o al passavolant, li pren la càmera i li agraeix l'amabilitat. La meva germana i jo reprenem el partit alleugerits. La mare s'aixeca i s'apropa al galliner per donar menjar al bestiar. Els avis s'abracen enmig d'un melós desistiment i es diuen alguna cosa a l'orella que ningú, tret de la mort, no entendria. El dia s'escola amb suavitat entre una cadència moderada de silencis. Cauen els ocres opulents de l'horitzó sobre els entapissats de les cadires i les olors de farigola de les feixes fan més intensos els perfums muntanyencs que degoten traces de pressentiments. La meva germana i jo ens aïllem del món adust dels adults, del temps que no tindrem, dels somnis que s'envolen amb els núvols, i continuem jugant mentre ens diem frases banals, insignificants, plagiades de llibres que

encara no hem llegit i que potser no llegirem. “Veni i seieu una estona —crida la mare—, que no us toqui tant el sol.” Ens hi acostem, cansats, assedegats. Ens amorrem a una cantimplora de llimonada fresca, dolça, exquisida, regeneradora. En seure, noto alguna cosa encarcerada dins la butxaca dels pantalons. Hi fico la mà i n’extrec un objecte: una fotografia en blanc i negre que mostra la imatge d’un home, assegut sobre una roca arran de cingle, que observa, ja vell, enmig de la pluja tardorenca, amb el rostre circumspecte, potser vençut i resignat, o potser desesperat, un rectangle de paper. Sembla que l’ha tret d’una capsa de cartró que té sobre les cuixes. I una llàgrima calenta i solitària s’esmuny, imperceptible, del nínxol on ningú, ni l’amor, no preveu fer cap més fotografia. Mentrestant, dues papallones tocatardanes juguen a fet i amagar entre els xiprers del cementiri i s’allunyen, indiferents, de mi i de la pluja.

I, com una calcomania perfilant-se sota el sostre captivador de l’univers, tot torna a començar.

ALTRES MONARQUIES

Aina Riera Serra

Era fosca negra. Aquell dimarts, na Judith s'havia hagut de llevar més d'hora que de costum perquè començava a les vuit i trigava gairebé una hora a preparar-se abans d'anar a treballar. Quan va sortir de casa, els perfums del sabó i de la crema de llet encara li flairaven amb dolçor per damunt la pell, els minuts a la butxaca on guardava les claus —les claus que havia de prémer amb força— es preparaven per discórrer. Era tanta la son que tenia, que la nit encara li mandrejava al cos i espurnejava amb petits moments d'atenció, com ho feien les gotes de la rosada que tremolaven sobre els pètals foscos de les flors, al jardí de la casa on vivia. Quina estranya sensació desvetllar-se i continuar sentint, al cap d'una hora, una mena d'arpegi de guitarra que sonava melodiosa dins la seva ment... Si intentava retenir els seus darrers somnis, no se'n sortia, però tenia la sensació que aquella música ja l'havia sentit abans, entre els bàlsams del son.

En pujar al cotxe, la negror del cel es va fer encara més evident. Era un teatre d'ombres on calia submer-

gir-se sense pensar-hi gaire. La lluna, més a prop que mai, penjava a pocs metres de la terra, com un fanal protector, amb aspiracions de permanència. Si hagués estat un tros de carn, qualsevol ésser viu hauria fet l'impossible per atrapar-la. Però no. La lluna es conservava líquida, satisfeta per la seva plenitud efímera, recollida per les boirines i les ombres dels núvols, travessada pel vol negre dels primers estornells, els únics que escapaven d'aquell somnambulisme latent. Amb la força del nervi, insistien en la seva direcció, indiferents a si era la bona. Continuar era l'únic costum al qual es mantenien lleials, continuar el vol, i deixar-se perdre entre les fondalades, dibuixar línies invisibles entre els troncs dels arbres, fer del seu cant un petit so resplendent.

El camí cap a la carretera era ple de sots i de tolls d'aigua. Gairebé podia sentir com el fang s'encastava a les rodes del vehicle i desistia de la seva condició fixa per esdevenir matèria d'arrossegament. O era ella qui s'arrossegava, sí, segurament era ella, qui es deixava endur pel motor d'aquell sarcòfag metàl·lic cap a un no-lloc. A banda i banda del camí, els camps d'ametllers i garrovers semblaven trets d'una pel·lícula antiga. El metratge era lent. Els arbres es perfilaven entre els grisos d'ombra i la llum lunar.

De cop i volta, un element va aparèixer a la visió somnolenta de na Judith. Estava enmig de la carretera, quiet, però no per això la seva aparició era discreta. De lluny, semblava una mena de bolic de color blanc, o potser era gris, ja no ho sabia; no era gens fàcil distingir les formes i els colors enmig del fosc. Però, sí, sí, hi havia alguna

Lara Forcadell Porqueras

cosa anormal enmig de la via. Era un animal? Sí, era un gat, era un gat negre. Estava estès amb les potes del darrere allargades, com si algú les hi hagués col·locat bé. Un ramell de flors amb la llengua treta. A la ràdio del cotxe sonava un magnificat, magnificat, de Bach.

Na Judith va parar el cotxe. El podria haver esquivat perfectament, però va decidir parar, baixar i veure quina mena de gat era, perquè això era important per a ella. Considerable. Es va apropar lentament al cos. Sentia ja el fàstic de la carn i la sang dels animals morts. Morts com ella? Morts, simplement, però potser amb un cert alè d'il·lusió per a una segona causa. Na Judith sabia que seria incapaç de tocar-lo, d'aixecar-lo i de retirar-lo de la carretera. No tenia gaire sentit aquella escena original. Quan va ser a un pam del cos, va sentir un calfred. Les mànigues del jersei li sobresortien per les de l'abric, que eren molt curtes. La seva mà esquerra, amb els dits prims i ossuts, va aproximar-se al cos. Va sentir de seguida la ferum. I alhora una altra cosa, una mena de familiaritat amb aquell animaló. També, la reconeixença. Era el seu pare. Ho va saber en veure la sang que li naixia sota la panxa. La sang del seu pare. I tant. Na Judith va obrir els ulls. Sense saber com, els seus dits ja estaven a prop d'aquell cos i tocaven la sang del gat que era el seu pare. Es va tocar els llavis i va adonar-se que també se'ls havia tacat.

Més. Més de son pare mort enmig de la carretera, més de son pare estrany, son pare que feia anys que se n'havia anat, ves a saber on; més de son pare que havia marxat amb un com molt clar i flagrant, amb un càncer, és clar, malaltia de dimoni negre. Més de son pare en aquell cos

de gat oblidat. Silenci. Més de son pare i del seu silenci i de tot el silenci que havia deixat rere ell, al despatx, a la pipa, a les camises. Tot, al crematori de la ment. Més de son pare i menys d'ella. Sentia com continuava desapareixent rere les seves petjades, com se li esmorteïa la veu. El temps de dol feia temps que li havia sabut curar nostàlgies superficials, però no aquelles que se li arrelaven a dins i que li trencaven la veu cada vegada que el recordava en veu alta. La impermanència va irrompre a la seva vida com una alarma. Tot canvia, tot canvia i, amb la mort, tot s'esvaeix de pressa i en silenci.

Enmig d'aquelles reflexions, va sentir una remor rere la paret de pedra seca. Una dona s'enfilava en aquells moments per esquivar el mur i s'acostava a aquell tram de carretera. Na Judith es va incorporar i es va posar dempeus. La dona era gitana. Li cobria els cabells un mocador negre amb uns puntets que s'aclarien amb les primeres llums del matí i creaven la il·lusió d'unes flors ataronjades. Superava la cinquantena d'anys i, en la pugna per grimpar per sobre la paret, s'havia fet mal als genolls i als peus, ja que ni la indumentària ni les sabates que duia eren les apropiades. Feia fred. Na Judith el sentia, tot i l'abric, tot i el jersei. La dona se li va atansar lentament, sense dir res, mirant a terra. Alçar la vista i veure el món així com era semblaven per a ella reptes massa antics, poc captivadors. De seguida va sentir la seva olor de llenya cremada i de foganya. La dona va ignorar na Judith i va anar directa al gat, que romania estès. El va agafar, fred com estava, el va cobrir amb les seves teles i va girar cua, com si res.

Va seguir-la amb la mirada. La dona va decidir no tornar a provar sort i va agafar un caminó que tombava a mà dreta. Caminava lenta, amb el gat negre entre els braços. Semblava satisfeta amb la missió. Tot i que el sol ja despuntava i els núvols prims del cel groguenc s'alliberaven de vels nocturns, aquella dona continuava adherida al paisatge nocturn, a la lluna i a la lluïssor dels estels. Tothom hauria dit que s'escapava del despertar obligat d'aquella franja d'univers.

Damunt una estaca, grallava un corb, impertorbable enmig de la planícia. Ell era l'únic que sabia què succeiria a continuació. La dona va continuar allunyant-se i va ser llavors quan na Judith va adonar-se que la gitana, en realitat, tornava al seu campament. A uns cinquanta metres de distància, o potser més, va veure tot un seguit de tendes i caravanes aïllades. També s'endevinaven guspires d'un foc que algú havia encès o que es mantenia viu des de la vetlla. No ho va poder evitar i va seguir-la. Intentava no fer gaire soroll perquè la dona no es girés i la veiés. Era difícil perquè els camps estaven replets de pedres cantelludes i la terra era gruixuda i mala de trescar. La dona continuava caminant sense pressa, però amb pas ferm. En arribar al campament, va dirigir-se cap al foc, on s'havien reunit unes quantes persones que havien sortit dels seus amagatalls, precisament, per retrobar-se amb ella. Com si tothom esperés que tornés amb el gat, que tornés amb aquella promesa. Na Judith va quedar completament sorpresa quan un infant, que no devia tenir més de tres anys i que amb prou feines arrancava a caminar, s'acostava a ella, amb una corona d'or clavada al cap i els braços estesos. Es va indignar.

Aquest gat és el meu pare.

La resta de les persones que envoltaven el foc es varen quedar mirant na Judith amb un somriure malèvol. Ella havia parlat sense pensar-s'ho gaire, en un rampell d'ira. L'infant carregava l'animal com podia, entre els braços i amb esforç, perquè el gat pesava tant com ell. La corona li brillava damunt la testa, com una mena d'astre solar irreconeixible. Llavors el nen va assenyalar amb el braç dret un lloc indeterminat a la llunyania. Allà l'enterrarem, va dir, tranquil, serè, i na Judith va mossegar-se els llavis i va prémer els punys i va pensar, no, no, pare.

Però minuts més tard, mentre llançava terra sobre el seu cos i mirava les parpelles closes, va tornar a sentir l'arpegi de guitarra, el magnificat, i aquella reunió amb la mort va convertir-se en moltes coses excepte en una conclusió.

A LA DERIVA

M. Àngels Farrero i Biel

Es imposible que la noche sea tan larga como el día. Se necesita haber pasado una noche en el mar, sentado en una balsa y contemplando un reloj, para saber que la noche es desmesuradamente más larga que el día. Pero de pronto empieza a amanecer, y entonces uno se siente demasiado cansado para saber que está amaneciendo.

Relato de un naufrago,
GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ

*L'ànima de l'home és com l'aigua.
Ve del cel,
puja al cel
i ha de tornar a baixar a la terra,
sempre canviant.*

GOETHE

Donà'm amor, però que sigui a poc a poc.

Els naufrags com nosaltres hem passat tant de temps a la deriva que una mossegada de més pot resultar mortal. Agombolats només per les ones, la sal i la humitat

com a aliment, calen a fons fins als ossos, el cor s'entela d'una capa de gebre transparent. Sota els peus trepitgem la fusta d'una barca que dia a dia es clivella, fràgil, qui sap quanta estona més aguantarà. Sobre els caps, les estrelles s'esvaeixen com l'afecte que recordem. Saps que el teu cos s'ha acostumat a la carència, a l'escassetat més extrema, quan ja no el sents. Estalvia fins al més mínim moviment perquè els processos siguin lents. Demora la saliva que empasses, pastosa, resseca. Es dilata el temps, l'existència, el sentit i la vista vaga d'esma cap al punt més allunyat de l'horitzó, allà on el mar es confon amb el cel, on l'esperança es dilueix en l'atzur. A les nits somies amb menjar, fantasieges amb ell. El veus tothora: en la punta del rem, en la corda que s'enreda, enmig de l'aigua. Com la terra, la calidesa de la sorra és l'escalfor d'un altre cor que batega. El ralenti dels fluids també afecta el torrent de pensaments, que entorpeix el poc raciocini que et queda, i condueix a batzegades les pulsions més primàries perquè accionin els magres músculs davall la pell.

De sobte, un clip-clop. Un reflex platejat. Un xipolleig. L'estímul transforma la lleugeresa en nervi. I et llances de cap a la presa. No li fas fàstics a res. El peix cru et sembla una delícia, les vísceres i les plomes de les gavines són un festí. Els sentits s'han aguditzat tant que la fortor de les escates traspasa la gola i t'arriba als pulmons i et cruspeixes amb deler les espines. I xarrupes la sang de la gavina, mastegues la closca de la tortuga, t'empasses els ulls, les brànquies, el cor de la sardina. I llepes la cua i les aletes del verat. I glopejaries la teva pròpia orina, si no fos pel mal de ventre que ja et turmenta, perquè ni la ferum del pixum et tira enrere. A la desesperada

Jiayi Pan

enganxes la llengua a les estelles que sobresurten del flanc, i xucles la humitat que et castiga. I obres la boca quan plou, com un peix que boqueja.

Que corri l'aigua, que neteja mals i pecats, que corri l'aigua, coll avall, ben avall. Però és l'aigua el pitjor dels teus malsons, que et rodeja i t'envolta sense més escapatòria que a través d'ella, gràcies a ella, i sempre ella. Ella, la senyora dels mars i oceans que no té pietat i t'ha abandonat en un racó dels seus dominis. De dia t'envia els seus emissaris, depredadors puntuals, per saber si segueixes amb vida i bancs de peixos daurats durant les nits clares perquè intentis caçar-los, t'arrisquis a mullar-te i endinsis la mà en els plec del seu vestit tornassolat. Ara blau turquesa. Ara blau marí. Torna el blau cel. I ara blau indi, escuma, i blau metàl·lic, bromera d'emocions, i blau ceruli, fins que es tenyeix de color plom, i pesa. Notes que el seu mantell t'ennuega, t'ofega fins a perdre el coneixement, i la pressió augmenta a mesura que t'enfones. El fil de lucidesa al qual t'aferres com una corda salvavides et permet observar els esculls de coral, les algues, les meduses i totes les espècies que s'alimentaran de tu fins que en quedi sols la carcanada. Encara que si una cosa té la vida és que és consagrada. S'entesta per obrir-se pas i malda per sortir a la superfície a qualsevol preu. Apel·les als últims reductes d'energia i et projectes cap amunt. En un salt caus rodant, exhaust i sense alè, sense cap promesa d'un futur millor, al fons de l'embarcació. I et quedes així, girat mirant al cel, amb el cos adolorit, i un trep al genoll que sagna i que atraurà els fidels taurons.

I quan ja ets al límit de les teves forces humanes i t'has lliurat al destí decadent, l'aigua canvia de color, sents una brisa càlida i fondegues la costa. No t'ho creus. Et repeteixes que és l'enèsim deliri d'aquest viatge que s'eternitza fins al punt de no recordar què hi havia abans. La veritat és que sempre has estat en aquesta barca. Així t'ho fa l'efecte i així és. No trobes cap memòria que ho desmenteixi. Has nascut aquí, sol i desemparat, orfe i deixat. Com els teus ancestres, sents un esvoranc que et forada el pit a pesar que els teus peus descarnats es claven a la terra ferma. L'exuberància terrestre et sembla una insolència. Voldries menjar-te tots els cocos, beure't l'aigua dels tolls, i maleeixes els qui et donen culleradetes de sucre, tot i que després t'adones que els teus òrgans no ho suportarien. No resistiries l'embat d'una abraçada i t'asfixiaries. Ni l'estretor d'un cos contra cos perquè estàs acostumat al buit. Entraries en *shock* en recobrar la sensibilitat de cop i els milers de terminacions nervioses se saturarien.

Per això pren la meva mà abans, com qui sosté una ploma; si l'estrenys amb força, potser em trenques un dit. Només quan notis que la meva pell ja no s'esborrona, podràs pujar braç amunt fins a l'espatlla, cobrir-me amb els teus braços i deixar que em recolzi un moment en tu. Segur que el meu cos et sembla lleuger, amb prou feines pesa. Són els seus records els que m'ancoren, el meu llast, són un temple profanat. És fàcil que al principi les meves cames no em sostinguin, el pes de la gravetat m'avisava dels límits als quals m'atenc. O que em queixi pel contacte amb la teva roba en aquelles zones recremades, encetades vives, on la meva epidermis ha estat arrencada de soca-rel.

Acaricià'm llavors els cabells abrasats pel sol, davalla fins al coll i recorda que un petó pot portar-me al col·lapse. Frega'm els llavis primer, com si fossis el suau mocador que alleugereix la febre del moribund, i mira'm als ulls, ben endins, on s'amaguen les meves ombres que, com un mirall, et retornaran el teu reflex. Aleshores segurament ploris, igual que el nen que s'adona que s'ha perdut i no sap tornar a casa, en reconèixer-te naufrag tu també.

Les llàgrimes rodolaran tèbies, salades, ansioses, galta avall, i entendràs que no em pots donar amor, si no te'n dones abans a tu mateix. Que l'empatx és un miratge; l'amor, infinit, i les mossegades, un recordatori del dolor que no et permet. Que el buit no s'omple amb l'altre, sinó purgant tot el que guardes, el que penses i el que sents. La pena i la ràbia, la insondable tristesa, la soledat sense fi, la nostàlgia d'un passat llunyà on tot era millor, això és l'inici. I una vegada hagis abraçat tot aquest sofriment, ho has de fer per canviar-lo, tindràs una *tabula rasa* i seràs tu el dibuixant de les línies, les línies de la teva vida, l'autèntica, la real, no la que els altres t'han llegat i impostat. Podràs omplir de nou la teva carcassa, sadollar-te amb una dimensió més profunda i poderosa, humana i divina. Amb totes les experiències imaginables, amb alegria i pau, noves il·lusions, riqueses, les que vulguis, fam d'aventures i plaers il·limitats. Despulla't i creu en tu, amb tanta força que l'univers no ho pugui ignorar. No trobaràs mai descans possible ni companyia perfecta en cap part del món més que la que habites i evites amb aquesta disfressa. Treu-te la màscara i gaudeix de la dolça vulnerabilitat que romp dins teu. Comprendràs que la fortalesa no surt dels músculs, sinó

de l'emoció de descobrir-te, compassiu, i que el miracle és salvar-te, atrevir-te a ser, naturalment i finalment sense autoenganys.

Les travessies en solitari sempre són les més belles i aterridores, com aquesta vida, les que has viscut i totes les que vindran. Encara que recorda que en totes elles sempre hi haurà algú que de tant en tant t'acompanyi, algú que t'evocarà d'on vens i què portes, que et farà de mirall i de lupa, que engrandirà els defectes que no vols veure, que t'ensenyarà la barca del naufragi i les nafres a la pell. No li tinguis por. Potser la vas conèixer en una illa perduda del Pacífic, a la llum de la lluna en un bosc boreal del Canadà, a les planúries de Mongòlia o cavalcant a guerra santa. És possible que la teva ment digui no la conec, però el teu cor sí i faci bots de joia. Potser t'ensenyà el camí de retorn a la platja, però ho faci o no, sigui ell o ella o no, creu-t'ho i surt d'aquí, afronta-ho i aprofita la marea, vira el rumb i neda, prova't i prova-ho.

Donat amor, i que sigui per a sempre.

LA FLOR DEL PRESSEGUER

Núria Martí Constans

*Lolita, light of my life, fire of my loins.
My sin, my soul.*

Lolita,
VLADIMIR NABOKOV

A casa d'en Blai, la Lolita no era una nímfula. Era la xinesa que tenia la botiga de la cantonada i ara, en aquesta sala, en Blai pensa que no sap com es deu dir de debò, la dona, potser Loo-Lee i, quan va obrir el negoci, tot el carrer va trobar que era més fàcil dir-li *Loli*. El pas de *Loli* a *Lolita* devia ser natural i, segurament, d'entre els de casa, el nom només li havia fet gràcia a ell, perquè no coneixia cap més Lolita que la de la novel·la i comparar-les era del tot còmic, encara més si pensava en la noieta de la pel·lícula, mig ajaguda sobre una tovallola, al jardí, en biquini i amb unes ulleres amb forma de dos cors. Era còmic del tot, perquè la xinesa era una femella rodona que s'aguantava sobre dues cames primes, i ell dubtava molt que fascinés ningú: ni professors univer-

sitaris —encara menys si eren pedòfils: la Loo-Lee ja tenia una edat— ni tan sols el seu marit, que sempre li parlava cridant, en una llengua incomprendible, i fent anar les mans amunt i avall, com si res del que fes la Lolita li semblés bé.

El dia que hi va anar a buscar raïm i magranes, i en lloc de la Lolita hi va trobar la Tao, en Blai va sentir, només de veure-la, aquella atracció que causa un veritable patiment. Avui és Sant Esteve i d'això no fa pas gaire.

Segons el govern d'un dels països més antics del món, la Tao és una dona sobrera. *Sheng-nu*. Ha fet vint-i-tres anys i no s'ha casat. Els pares i la parentela —tots, al nord de la Xina, menys la Loo-Lee— consideren que ha fracassat, per més que ella se senti valenta per viure sola. Com més anys compleixi, més gran serà el fracàs. Desesperada, la mare va instal·lar la paradeta en un mercat matrimonial. El primer pare que se li va acostar ja li va dir, després de xerrar tots dos una estona, que allò dels cabells feia molt difícil que cap mascle s'interessés en la filla. Perquè la Tao desafia l'autoritat materna, que la mare la voldria amb els cabells ben llargs, no tant com el de les dones de Huangluo, però sí fins a mitja esquena, com a mínim, prou femení, prou senyal de bona salut i de longevitat, per trobar espòs. Amb tot, la mare seguia anant al mercat, obria el paraigua, el posava a terra al costat dels altres i, amb una pinça, hi enganxava el cartell amb la llista de les bones qualitats de la filla soltera, per si de cas. No hi havia sort i, per fer la deshonra més petita i perquè d'allò que els ulls no veuen, el cor no se'n dol, els pares van obligar la Tao a viatjar fins a l'establiment

Yosselin Galvez Gil

de la Loo-Lee, que la Loo-Lee havia d'anar a ensenyar la tercera filla a la família xinesa i la fruiteria quedava desemparrada. Tot lligat.

Avui és Sant Esteve i no fa pas gaire que ell, en Blai, amb el raïm i les magranes a la mà, no podia deixar de mirar aquella jove amb cabells curts, celles primes i ulls allongats —un, lleugerament desviat amb gràcia—, que no parlava mentre pesava, que només somreia, amb els llavis roses com les flors del presseguer, el de dalt més gruixut que el de baix, i que, en lloc de dir el preu, li assenyalava els números a la balança. Punyalades de desig a l'estómac.

L'endemà, mentre feia càlculs, en Blai es va preguntar qui era l'assessor del comerç de la Lolita —ara menat per la Tao—, perquè si hagués pogut ser ell hauria sabut nom i cognoms de la noia, número de NIE, data de naixement, situació familiar, adreça, estudis acabats, categoria, sou, dies de treball, durada de la jornada i qualsevol incidència. Va veure difícil, però, fer una investigació entre els col·legues i va deixar córrer la idea. A més, si se n'hagués assabentat la Carlota, que cada dia anava amb el carro a la botiga, a deixar-hi la correspondència, li hauria ventat que per què tant d'interès de sobte en l'empresa dels orientals: “Ves que no sigui per la xicotona nova, mira que podries ser son pare.” Alguna fletxa com aquella, li hauria disparat. O sigui que en Blai va decidir que la jugada seria comprar un dia un parell de pomes, d'aquelles dolces; un altre, dues peres, de les blanqueta; el tercer, maduixes de muntanya; el quart, un mango dels que venen amb avió; el cinquè, un

alvocat, que sigui madur; el sisè, mandarines, li agraden verdes; i el setè —perquè els diumenges la fruiteria està oberta: només tanquen per Nadal—, litxis, que tenen gust de roses. Així, a més, s’ho cruspiria per esmorzar o per berenar i, a casa, ni piu.

Aviat en va saber el nom i l’edat —un bolígraf i un paper fan meravelles—, i aviat va agafar el costum de portar-li un cafè amb llet en un got de plàstic, del bar del davant, regentat per uns amics de la Lolita. La Tao somreia, inclinava el cap una mica endavant i li ho agraiïa —això suposava en Blai—, *nǐ zhēn hǎo, xièxiè nǐ*, deixava el got al taulell, enfeïnada, i, després, a ell li semblava que, quan li tornava el canvi, la mà d’ella lliscava sobre la seva per deixar-hi les monedes. No les hi deixava caure, no. Els dits blancs de la Tao li fregaven el palmell. En Blai va interpretar-ho com un signe clar que la noia tenia pessigolleig a les entranyes quan el veia i, com que ell seguia amb els ganivets —que li feia mal tant de zel—, un dia s’hi va plantar gairebé a l’hora que la Tao tancava. Van acabar a l’Opel Crossland vermell, amb la llengua d’en Blai que volia tocar la gargamella d’ella i amb una tibantor tan forta a l’entreuix d’ell, que es pensava que els pantalons se li rebentarien. Se li van rebentar l’endemà i, amb el cor desbocat, es va clavar com un toro en la Tao.

La Carlota no en podia saber res, de les cardades. Era discret, ell. I tenia molta feina al despatx —“Molta, Carlota”—, perquè havien de tancar l’any, això ja ho sabia d’altres hiverns, la Carlota. Sí que la dona estava més irritable, s’emprenyava més, rondinava més, que ja és dir, perquè solia renegar força si els plats no es posaven

al rentaplats com ella volia, per exemple, o si en Blai no baixava les escombraries quan tocava, per exemple, que ho solia fer cada dos dies al vespre —quatre bosses: plàstic, orgànic, cartró i rebuig— i llavors, amb tanta feina a tancar l'exercici, no tenia mai temps per a res.

I ahir, que era Nadal, doncs, en Blai es va morir de sentiment, sense poder veure ni tocar ni ensumar ni llepar la Tao. I avui, plegada la cadira de rodes, i entaforats la Carlota, ell i sa mare, i sa cadira, a l'Opel Crossland —el mateix Opel Crossland on despulla la Tao, negra nit, en un carrer de la urbanització abandonada a mig fer—, en Blai només pensa en la noia i li sembla que sent al nas l'aroma del seu cony, li sembla que sent a la boca els regalims de préssec del seu cony, mentre la Carlota, a davant, i la mare, a darrere, discuteixen. A la mare se li ha acudit de dir a la Carlota que posa la calefacció, que tinc fred, *Cíntia*. *Cíntia*, que és la primera nena de qui en Blai es va penjar, quan ella tenia setze anys, i van estar sortint-ne cinc, d'anys. I la Carlota, que ja sense tempesta no pot sofrir la sogra, es queixa a cor què vols de la poca educació de la mala pècora aquesta que tens per mare, que no sap estimar ningú, és que no l'aguanto més, tot lo dia burxant. I en Blai pensa que la Carlota s'està passant de la ratlla, encara que ben mirat, sa mare sempre remuga que el seu únic fill no li fa mai petons, quan ella no ha petonejat mai ni el fill ni la nora. I se li acut, a en Blai, que bé que estaria ell, sense la mare i sense la Carlota.

A la plaça del Marquès de Camps, el semàfor està vermell. L'avinguda està deserta, però s'aturen, com cal. I la Carlota, que a veure si s'hauran de parar a cada

quatre cantons, que així no arribaran mai al restaurant. La mare, que si no tenim gens de pressa, tu, i que no em diguis tu, que em dic Car-lo-ta. Crac-crac-crac. Giren tots el cap en un segon cap a la porta de la Carlota. Un marrec prova d'obrir-la. El cotxe està tancat. Que arrenqui, diu la Carlota, esverada. "Que no ho veus, que ens volen fotre les coses i l'auto i tot?, arrenca, imbècil, quin fleuma que tinc per home." "No li diguis *imbècil*, que l'estúpida ets tu, meuca." Crac-crac-crac. Pam-pam-pam! El noi pica el vidre amb el puny i després assenyala avall, com si els indiqués que la roda està punxada. "Que arrenquis, estaquirot, que vols que ens facin mal o què." "Que no puc arrenca, que està vermell encara, que si en ve un de la carretera de Barcelona ens estampa contra la farmàcia." Crac-crac-crac, pam-pam-pam: un altre noi pega cops al vidre lateral del conductor. "Arrenca, Blai, per l'amor de Déu, que et vaig parir per tenir més collons dels que tens."

En Blai somriu. No arrenca. Té un rampell. Prem el botó i s'apugen els fiadors del cotxe. Clac. Els nois obren les portes, rabent. El pinxo del seu costat el desenganxa del seient i s'asseu rere el volant, mentre el *bro* prova d'extirpar la Carlota de la butaca vellutada on està incrustada, protegint la bossa sobre el pit, amb els braços plegats i les mans aferrades a la nansa. Hi ha un estira-i-arronsa, un "surt, tia, que, si no, et punxo", un "no penso sortir perquè m'ho mani un xitxarel-lo com tu", fins que sí, que la punxa, la treu del cotxe d'una estrebada, hi entra ell, i l'altre barbamec pitja el gas a fons. L'Opel Crossland se'n va, amb els lladres al davant i la mare d'en Blai, al darrere.

A la clínica, en Blai seu en un tamboret vermell d'una bancada, a la sala d'espera d'Urgències. Una infermera li recrimina que no dugui mascareta. Ell només rumia i somriu. Amb una mica de sort, la Carlota no se'n sortirà. La bassa de sang a terra ja era molt gran quan ha arribat l'ambulància, prou que en Blai s'ha cuidat d'oblidar el número —“Amb tants nervis, Carlota” —, d'equivocar-se i d'haver-ho d'intentar tres cops més, abans d'encertar. Es fa il·lusions, en Blai. La Tao. La Tao. No sap que quan torni a la fruiteria només hi trobarà la Lolita, sense biquini i sense les ulleres amb forma de cors.

EL SOMRIURE DE LA VICTÒRIA

Oriol Montesó Llaó

Ho havien aconseguit. L'havien vençut. S'allunyava amb un pas erràtic. Res a veure amb aquelles gambades segures que inspiraven respecte. Els vencedors ni ho van veure això. Ja eren lluny quan els peus tremolosos avançaven fent cruixir les pedretes contra les llambordes. La victòria era total. No calia ni el cop de gràcia. Ni veure com agonitzava o fugia. Havien complert la seva missió i ho estaven celebrant mentre el cos balmat avançava lentament, exsudant patiment per tots els porus. Ebris d'alegria i, per descomptat, d'alcohol brindaven novament fent vessar les gerres com abans ho havien fet amb la sang aliena. Mai havia rebut tantes ferides, mai ningú havia gosat arribar tan lluny, pensava quan assolia, per fi, l'ombra de l'arbre i hi seia per plorar. Ells, mentrestant, seguien rient. Havia plorat mai abans? Ho dubtava i en aquell moment se'n penedia perquè era reconfortant. Hauria sigut una persona ben diferent si hagués sabut d'aquesta droga. Les persones fortes no ploren, podrien haver dit qualssevol d'ells i ben segur que algun cop a la

vida ho havien afirmat o ho farien quan calmessin criatures de genolls acabats de pelar. Les llàgrimes l'alleugerien. Marxava del present de la derrota per cercar en retalls del passat com havia fet cap fins allí.

Es veia tocant la seva primera guitarra feta de restes de l'abocador. Veia els dits creixent i arribant cada any millor als trasts. La música havia esdevingut supèrflua en aquell món famèlic. A casa arronsaven el nas amb els acords i feien petar la llengua lamentant el camí que havia emprès. Quina pèrdua de temps..., podia veure cisellat en els seus rostres. Com si viure en aquell lloc no fos ja una pèrdua de temps per lamentar com feia servir cadascú el seu. Aviat van deixar d'importar-li les males cares i les onomatopeies que no expressaven sorpresa, emoció, felicitat o plaer. La seva tossuderia va esdevenir una aurèola protectora que es nodria de les notes i les estrofes que afaïçonava amb passió i culminava en un ampli somriure gairebé permanent. Del seu esforç en feia quelcom intangible, cert. No omplia cap estómac ni tan sols el seu gairebé. Només en feia alegria, un producte molt poc cobejat, però que li va permetre conèixer-la. Venia del districte financer o de més amunt potser. No era escòria, però va apreciar la veu i el somriure d'algú que sí que l'era. Va haver de ser algú de tan lluny i va ser per algú de tan lluny, no hi havia cap altra explicació, va concloure parant de plorar i serrant les dents amb ràbia. No n'havien tingut prou apartant-la, l'havien de castigar traient-li el seu do més preuat. Ja no podria somriure ni fer somriure mai més a ningú després d'allò.

Sortien fent tentines de la taverna. Dos abraçats, un altre vomitant l'excés de beguda i el darrer sol i capcot.

Valentín Olivieri Cauch

Tres camins van traçar sense previ comiat amb la foscor com a única coincidència fins que es tornessin a trobar a la mateixa cambra. Es va alçar de la soca de l'arbre amb la lluna minvant prop del zenit i un dolor afegit als ossos. Estava pitjor que abans. Al mal extern de la pell lacerada i inflada per les investides s'hi afegia el dels músculs refredats. L'inevitable descans havia ensorrat el seu cos, però havia refermat la voluntat de continuar. Ells queien rendits al jaç i només el que havia sortit capcot de la taverna restava dret, al lloc de la victòria sense trobar-hi res ni ningú tret de sang assecada i algunes dents òrfenes a les llambordes. No ho va trobar estrany, la mort mai havia estat l'objectiu. Per a ells, com a mínim.

Haurien pogut matar-me, es deia sota d'un sostre que podia anomenar casa. No tenia cap dubte que havia estat a causa d'ella. Allò no podia ser una casualitat, es repetia entre records de somriures creuats i carícies involuntàries. Només això van fer: intercanviar paraules i gestos, plecs de carn que encongien els seus rostres de forma inconscient només veure's i llangoroses topades. Llavors d'amor, en deia ella. Recordant-la, la coïssor del llavi clivellat va convertir el somriure en una ganyota de dolor. La llengua jugava amb les dents que se li movien esporuguida de fer-ne caure més. Li havien arrabassat el seu escut. I més coses, és clar. La derrota havia estat total. Però l'escut li dolia més que altres pèrdues. Com s'enfrontaria al món sense ell? Com bandejaria la misèria sense el seu somriure? Bàlsam per a les poques ànimes que volien gaudir-lo, protecció envers la majoria. Però ni això l'havia salvat d'ells. No va tenir temps. No se li va concedir cap possibilitat. Era escòria i no podia jugar al

camp de l'elit. Aquell era el preu per intentar-ho. Perdre. Perdre per primer cop a la vida i això que la seva havia estat una vida cridada a ser miserable des del primer batec. Havia fet el més difícil. Havia sigut qui volia ser tot i anar a contracorrent. S'havia fet respectar. Pels seus, és clar. Per l'escòria. Però ficar el nas on no tocava ho canviava tot. Les regles no eren les mateixes entre els de baix que amb els d'allà dalt. Fer de Prometeu tenia un preu i l'havia pagat, com ell, per sempre. Però tenia un avantatge respecte a l'heroi grec: podia morir definitivament.

Va marxar de casa abans de l'alba que anava lligada a haver de donar explicacions. Només duia els minsos estalvis i el ganivet petit i esmolat de pelar les patates. A canvi va deixar una nota de comiat ben amagada per si trigava més del previst a morir. Va trucar a la porta que només es truca un cop a la vida i va pagar més del que valia el producte. No tenia ni esma ni necessitat de regatejar. Sortia el sol quan va tornar al lloc de la derrota. Un carrer anònim amb significat per algunes persones que hi devien haver nascut, viscut, mort o una combinació dels tres esdeveniments. En el seu cas havia estat ja el darrer i tornava només per fer-ho palès. Va seure sobre la seva sang seca, va mirar amb llàstima les dents escampades, va treure el ganivet amb parsimònia, gairebé de forma cerimonial, i el va empastifar amb part de l'ungüent que acabava de comprar.

Ells jeien als seus llits dormint, pudint suor i baf d'alcohol, fum resclosit i esquitxos de vòmits. N'hi havia un ja despert. El mosaic de dents i llambordes tacat de sang li havia fet perdre el son. Es vestia i uns grunyits li van preguntar per les seves intencions tan d'hora. Anava

a passejar, va dir sense que ningú s'ho cregués. Però era cert. Va caminar amunt i avall sense direcció fins que les passes el van dur al carrer on la taca no es veia perquè hi havia un cos a sobre. Ahir no hi era. Algú l'havia deixat. Va córrer pensant trobar un cadàver i la va trobar mirant-lo. Dient-li alguna cosa de si ja en tornava a tenir ganes abans de notar una punxada al tou de la cama. Va fer una passa enrere i ella seguia quieta mostrant-li el rostre maltractat per ell i els seus companys. El mirava als ulls amb una parpella caiguda i l'altra escleròtica ensangonada. No reconeixia en aquell rostre deformat i violaci pels blaus i els traus amb sang assecada la noia somrient i bella que havien arraconat feia només unes hores. La cama se li estava entumint. Va girar i va marxar, però només va arribar a la primera cantonada abans de caure plegat. De cintura en avall no notava res i va fer força amb els braços per seure. Va mirar cap a la noia. Ella albirava cap a una altra direcció. Venia gent. Eren ells. Sabien que havia tornat al lloc i el venien a buscar. Va intentar cridar-los, però en lloc de paraules va sortir-li sang de la boca. Els braços tampoc li responien. La noia va girar el rostre un instant cap a ell i li va somriure abans de perdre's entre les cames dels tres companys que l'envoltaven. Un brunzit li impedia sentir què li deien. Un li acabava d'etzibar una puntada de peu. Tenia son, però feia mans i mànigues per no caure adormit. Sabia que mai més em despertaria i necessitava veure si els seus companys estaven bé. Sí que ho estaven. Venien cap a ell després de convertir la noia en un manyoc sense vida a puntades i cops de puny. Un tel translúcid li va cobrir els ulls abans de veure que dos coixejaven deixant em-

premes de sang i un es palpava la mà ensangonada fent broma, rient com havien fet la nit abans. Segurament se'n fotien dient que aquells tres talls eren tot el que havia sabut fer la meuca. Abans de tancar els ulls va recordar el somriure de la noia. El somriure de la victòria.

EL FILL PERDUT

Isabel Torras Genís

—Dotze horitzontal, *cargol indigent*, sis lletres.

—Podria ser *llimac*?

—Genial, Mat! Hi encaixa! Que bo que ets! Això els encantarà. Que estiguem fent alguna cosa plegats dona punts i si és alguna cosa educativa, encara més —exclama el pare amb fals entusiasme.

—Em sento com un llimac. M’han convertit en un llimac que llisca de casa en casa —mormola el noi amb un fil de veu.

Perill. Aquell darrer comentari —segurament més dit que no pas pensat— pot portar el diàleg cap a una deriva inadequada. El Robert es posa en alerta. Estan a punt d’arribar i no pot permetre que els trobin immersos en una conversa com aquella.

—No ho diguis això, fill, ens tens a nosaltres i a les altres famílies —diu en to conciliador.

—Això no t’ho creus ni tu —replica el Mat alterat—. I ja em pots deixar de dir “fill”, que d’aquí poc deixaré de ser-ho. No tinc res, absolutament res. Per no tenir

no em tinc ni a mi mateix. No sé qui soc. De fet, sí que ho sé, un llimac, un llimac és el que soc i seré sempre. Un ésser amorf i sense identitat, lliscant, sempre lliscant —conclou plorós.

L'alteració i el brusc enuig inicial donen pas a una tristesa i una resignació profundes. Uns sentiments més fàcils de reconduir, pensa el Robert, temorós que si troben el noi en aquell estat d'ànim els facin una mala avaluació i els apartin del programa.

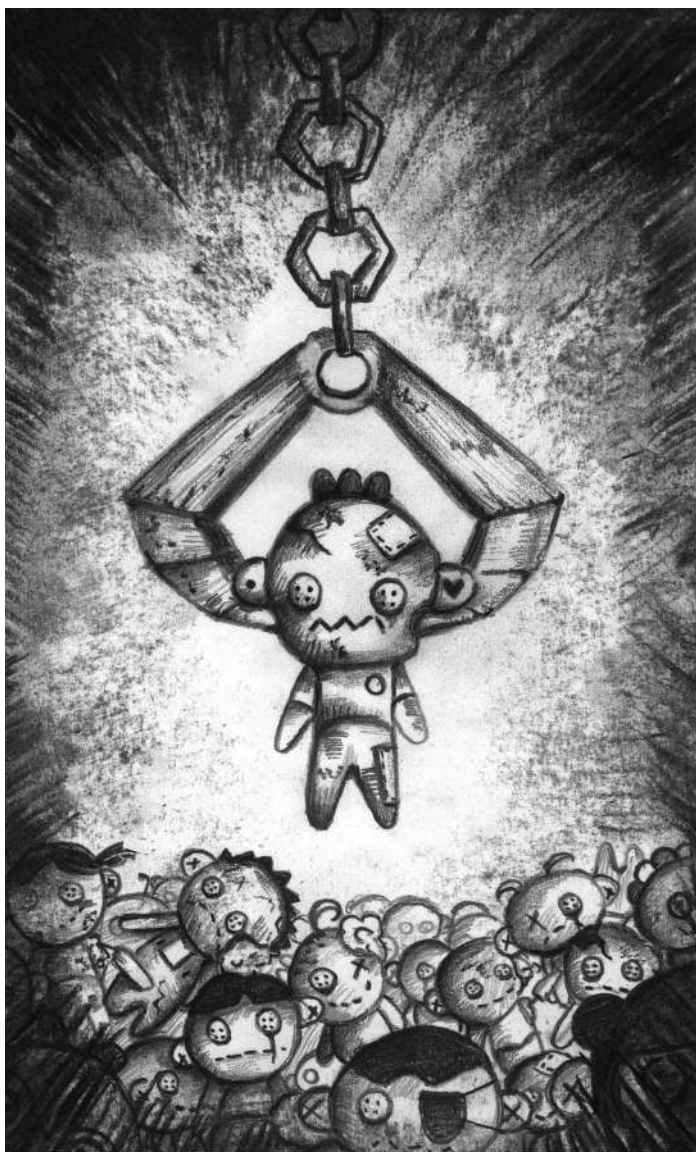
—A mi també em costa tot això, no et pensis, però intento fer el cor fort i tirar endavant —li confia amb sinceritat.

L'abraça i li acaricia les orelles. S'ha convertit en un gest afectuós, mecànic i recurrent. Res a veure amb el gest inquisidor d'aquell primer dia en què va arribar i li'n va tocar ansiós els plecs. També ho havia fet amb el Brian quan va venir amb cinc anys i ho farà amb el següent noi que li assignin. Sap que no hi trobarà res, però sent la necessitat imperiosa de fer-ho per si de cas. Per si cometem un error i li retornem el seu. Sempre buscant les dues pigues amb relleu, una rere cada lòbul, gran la de l'orella dreta i més petita i en forma de cor la de l'esquerra. L'únic tret que coneix d'ell i que cerca en cada rotació i en cada nen que se li apropa.

—Quant falta perquè vinguin? —pregunta el noi, fent un esforç per recompondre's. Tampoc voldria que, per culpa seva, la Carol i el Robert quedessin fora del programa.

—Ja haurien de ser aquí, és estrany que s'endarreixin.

Se sent el timbre de la porta.

Carla Marín Sánchez

Com en les anteriors ocasions, ha vingut una parella de vigilants. Sempre diferents, per llei. Cada vegada més joves, menys afables, més eficients. Carn tendra per manipular a plaer. Els que han vingut avui no deuen tenir més de quinze anys, l'edat mínima per ingressar al cos de vigilància.

—La seva dona, no hi és?

—No, és a comprar. Aquesta setmana ja hem superat les estones d'interacció familiar conjunta recomanada. Així que avui m'he quedat jo amb el noi.

—Tot en ordre, per tant. Ara ens emportem el Mat i demà a la tarda vindran a dur-los el Cai, de quinze anys. Recordin acollir-lo com si fos fill seu i seguir totes les instruccions pedagògiques com ho han estat fent fins ara. És la seva darrera rotació. Sobretot, ara que ja estan acabant el temps de criança, no ho espatllin! —aquesta darrera advertència ha sonat estranya, gairebé com una amenaça.

La seva dona no hi és mai, a les rotacions. Quan s'aproximen els dies del comiat i la nova arribada, comença a trobar-se malament i tots dos saben que en el moment precís no hi serà. Si els vigilants haguessin coincidit amb ella, l'haurien vista trista, per no dir deprimida, i el Robert creu que hauria pogut perillar la seva permanència en el programa. El programa no vol pares deprimits. Tampoc fills deprimits, és clar. Però els que quedarien fora serien ells i al noi se li assignaria una altra família, alegre i riallera, que complís el protocol.

A l'inici, el govern va plantejar el programa de rotació parental com una prova pilot amb un grup reduït de famílies, però passats uns quants anys el va fer universal

i avui ja és d'obligat compliment per a tota la població. Cent anys després de la política de fill únic de la Xina, es considera la llei familiar de més impacte que hi ha hagut mai al món. La llei de la *criança rotativa*. Està prohibit educar els propis fills. El lligam biològic et fa perdre objectivitat i capacitat pedagògica. De la mateixa manera que, durant el segle passat, es va veure que un cirurgià no podia operar els seus familiars perquè la vinculació li podia fer prendre decisions equivocades, ara s'ha vist que és millor no criar els propis fills. L'Estat, en connivència amb psicòlegs i pediatres, ha ideat un sistema de rotació de nadons en néixer i cada cinc anys, de manera que es garanteix l'educació en família —molt millor que en un centre—, però sense les servituds emocionals de l'instint. Els fills també creixen més autònoms, més lliures, sense aquell aferrament absurd i limitant tant en voga a principis de segle.

El Robert fa quinze anys que busca d'amagat el seu fill biològic. Cada nit entra en la *deep web* on circulen diversos grups de recerca d'infants. En dona la descripció: *nen, mascle, nascut el 2089 amb dues pigues, una darrere cada plec de l'orella i una d'elles en forma de cor. A alguna família li ha arribat un infant així?* Tampoc vol singularitzar-se massa ni fer-se veure en excés perquè les detencions de persones crítiques amb la política de criança rotativa estan a l'ordre del dia. S'ha posat com a límit els divuit anys. No li ho ha dit a la Carol, però, si d'aquí a tres anys encara no l'ha trobat, ho deixarà estar.

La Carol i el Robert pertanyen a l'última generació que s'ha criat amb els pares biològics. La més difícil de convèncer. D'aquí a un parell de generacions tot serà més

fàcil: ja s'haurà trencat la baula genètica i disminuiran les queixes. La Carol va caure en una profunda depressió des que va quedar embarassada i va saber que no podria quedar-se amb el nadó. No ha arribat a verbalitzar-ho mai, però el Robert nota que li retreu no haver fet més per quedar-se el nen. És cert, va consentir que se l'emportessin, com tothom. Quina altra cosa hauria pogut fer? La vigilància als hospitals és extrema. El metge que assisteix un part ha de lliurar el nadó acabat de néixer als vigilants en presència del pare biològic —una pura i cruel formalitat— i rep un altre nadó diferent que posa en braços de la partera. La logística de la redistribució de nadons és molt complexa i està completament blindada. Un complicat algorisme d'intel·ligència artificial dissenyat *ad hoc* n'assegura l'equitat en la distribució. És del tot impossible accedir als arxius si no pertany al grup motor que, d'altra banda, ningú sap ben bé qui el compon.

—Mirin quina curiositat —va sentir dir al metge que va assistir el part de la seva dona, transgredint les normes que prohibeixen donar detalls del nounat—, té una piga amb relleu rere cada orella, i no són pas petites! Una té forma de cor, talment un tatuatge.

En els pocs minuts que va durar la transacció del seu infant, el Robert només va poder saber que es tractava d'un nen, amb bastants cabells per ser un nadó i, gràcies a l'espontània sorpresa d'un metge bocamoll, amb dues pigues rere els lòbuls de les orelles. Hores després a la Carol i a ell els van lliurar un altre bebè, molt més rodanxó, sense gens de cabells i, per descomptat, sense la particularitat de les pigues. Li posaren Tim i se l'en-

dugueren a casa. Millor tenir un nen encara que no fos el seu que no tenir-ne cap. Millor acotar el cap i seguir dins del programa que deixar de tenir vida com els passava als dissidents. Van tenir cura del Tim fins als cinc anys, del Brian dels cinc als deu i han cuidat el Mat dels deu als quinze.

L'endemà al matí ve un dels vigilants de la parella d'ahir amb el Cai. Tornar a veure el mateix vigilant li fa mala espina al Robert, però dissimula la seva estranyesa i es dirigeix al noi.

—Hola! Tu deus ser el Cai. Benvingut! Vine que t'ensenyaré la teva habitació.

Com en cada rotació i seguint les recomanacions, ha tret totes les fotos del nen anterior, ha amagat els seus diplomes escolars i les seves medalles esportives i només ha deixat la roba i els seus objectes. Ara seran del Cai.

—Quina habitació més gran! La meua d'abans era tan petita que l'armari de la roba era al menjador —exclama sorprès. Un cop ha dit això, però, abaixa els ulls amb tímidesa. Encara no sap quin territori trepitja i té por d'haver-se mostrat massa espontani. Sap que no està ben vist parlar de la família anterior amb la nova família.

El Robert el mira amb simpatia. Vol fer-li entendre que no passa res, així que se li apropa i li esbulla els cabells. No pot estar-se d'aprofitar el gest espontani per passar-li dissimuladament els dits per darrere les orelles. Res, com era de suposar. Intenta emmascarar la decepció forçant un somriure i continuant la conversa, però l'acció no passa desapercebuda als ulls del vigilant.

—Crec que la seva roba t'anirà bé —diu el Robert obrint l'armari—. El noi d'abans —evita anomenar-lo pel nom— tenia més o menys la teva mateixa complexió.

Després, signa els papers de la rotació i s'anota les dates de les tres visites que els farà la policia de l'ADN, una per cada any que el Cai passarà amb ells fins que compleixi els divuit.

—Tens dona? —La veu d'espiguet del nou inquilí el fa retornar al present.

—Sí, es diu Carol, et caurà molt bé, ja ho veuràs —li respon picant-li l'ullet—. Ha anat al súper a comprar quatre coses. Pensàvem que vindries més tard. Tornarà de seguida.

Acabat el tràmit, el Robert fa el gest d'acompanyar el vigilant cap a la porta, però sembla que el jove no té cap intenció de marxar; ben al contrari, se'l mira fixament i esbossa un somriure. El Robert se sorprèn. Fa la impressió que el vigilant estava esperant aquest moment. A continuació es gira el lòbul de l'orella dreta i li mostra una piga, repeteix el gest amb l'orella esquerra, i també s'hi veu una piga encara que més petita i en forma de cor. El Robert comença a suar i a tenir palpitations. No sap què ha de fer. La situació l'ha agafat per sorpresa i se'l veu del tot sobrepassat.

—Ens has trobat! —exclama finalment—. Com ho has fet? Has vist les meves cerques?

—És clar! Tard o d'hora m'havien d'arribar. La *deep web* no és tan opaca com aparenta —li respon avançant cap a ell amb els braços oberts.

El Robert s'acosta per estrènyer-lo, però en el darrer moment i de manera sobtada, el vigilant s'aparta i el

deixa absurdament abraçat al buit. Un grup de quatre uniformats de major rang —els galons ho acrediten— irrompen a la casa per la força i l'emmanillen davant la cara espantada i confusa del Cai.

—Ho has hagut d'espallar. I això que ahir et vaig avisar —exclama indignat el vigilant canviant el somriure de fa un moment per un rictus de menyspreu—. Per què no podies adherir-te al programa i prou? Per què m'has hagut de continuar buscant en cada nen que t'ha arribat, en cada rotació? Els anteriors vigilants ja ho sospitaven, i per això m'han enviat a mi per comprovar-ho. I ho has tornat a fer, davant dels meus nassos: acaronar el Cai a la recerca de pigues rere les orelles. Almenys hauries pogut dissimular i fer-ho quan jo ja hagués marxat, no? Saps que això infringeix la llei, però pel que sembla se te'n refot. Em fas fàstic —continua el noi reblant el clau—. I també me'n fa la teva dona —defuig referir-s'hi com a mare—, permanentment deprimida i anul·lada. I tu sempre disculpant-la: *ha sortit, ha anat a comprar, està visitant una amiga* —l'imita escarnint-lo—. Excuses! Sabem que es tanca al dormitori per no veure'ns. Patètic.

S'atura un moment, respira profundament, empassa saliva i es belluga lentament arrossegant-se per la sala enfundat en el seu uniforme monocolor. Talment un llimac. Més llimac que cap altre. De la pitjor mena. Aixeca el cap i es gira als quatre uniformats:

—Per mi ja podeu procedir. Feu complir la llei. I tu, Cai, no et preocupis, et trobarem una família millor. No costarà gaire.

LA CERTESA

Eva Denia Valls

S'atura enmig del camp. El seu cap ple de dubtes i de cabòries. Fa hores que ha sortit a caminar sense rumb, sense propòsit i sense horaris. Caminar per prendre aire fresc, per moure's i deixar anar els neguits, per esclarir-se i, sobretot, per pensar en com no pensar-hi.

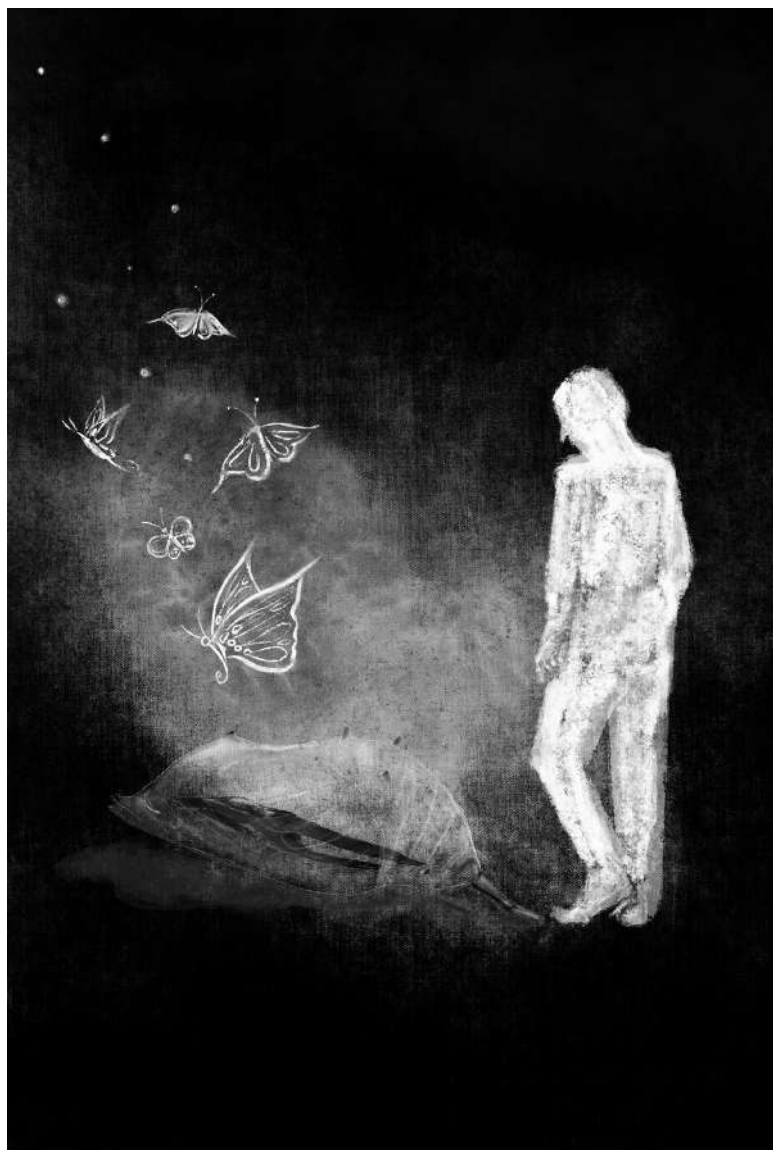
El sol s'ha post ja fa estona i la foscor s'ha tornat compacta i estranya. S'ha desorientat i no sap on és el llac. Mai li ha fet por la foscor, però és que això d'ara ja no és ben bé foscor. És una nit sense cap mena de llum, sense estels i sense lluna. Sense ombres ni reflexos ni grisos. Un buit negre.

En aturar-se ha advertit que tampoc hi ha sorolls. No se senten les remors dels pobles llunyans, ni l'udolar del vent, ni el piular o l'aleteig dels ocells ni el batec de cap insecte. Un buit negre dins un buit negre. Esfereïda, reprèn el moviment, per comprovar que les seves passes es tornen a escoltar, per fer fora aquest silenci tan pertorbador. Sí, el so torna a aparèixer; un xic de calma plana el seu cos esglaiat. Però fora de les seves passes, no hi ha res més. Inicia un avenç lent i constant. A cada passa, el crec

crec de l'herba mullada sota els seus peus. Passes lentes, molt lentes i encadenades, per ocupar tots els espais del silenci. Crec crec allargassat, posant-hi el pes infinit de cada petita part del seu cos. Crec crec humit, tendre, d'un verd que no es veu, però que coneix i que l'acompanya, un verd olorós. Sí, això sí. En pren consciència: l'olor sí que es percep. Una inspiració ben profunda per omplir el pit d'herba mullada, respirar molt endins, l'aigua ben endins, respirar aquest verd que ara no es veu. Crec crec, i una altra passa, i una altra, i una altra. I el silenci ben lluny, i inspirar l'aigua i el verd, avançant pel buit negre.

La lluna i els estels sovint s'emmirallen sobre la superfície del llac, però avui no és el cas. No es veu els peus, no es veu els braços ni les mans ni els dits de les mans. No entén què està passant i aquest no-res, aquest tot negre, se li fa insuportable. Una esgarrifança la recorre i se li enganxa als ossos, el cor se li accelera. Continua sense aturar el moviment. Parla amb ella mateixa. Parla ben alt dins el seu cap, el cap ple de paraules, i ple dels batecs del seu cor, que ara sembla polsar dins el cervell. Pum pum, pum pum, crec crec. Voldria cridar, però no ho fa; pot sentir les passes, però no sap si la veu... S'escoltarà si parla en veu alta? Tot és tan i tan estrany...; tremola només de pensar que el seu xiscler pugui ser sord.

De sobte percep un punt blanc. És lluny i es mou. S'apropa a la llum, amb passes ara enèrgiques, sacsejada per un petit glop d'optimisme. Tot torna al seu lloc; no ha estat més que una mala passada de la seva ment plena d'hesitació i de cabòries. Tan sols una nit massa fosca, una lluna oculta rere uns núvols espessos, un recés dels ocells i un descans dels insectes.

Elisabet Bonet + Bet Díez

Ara és a prop, i veu que de punts blancs n'hi ha dos: dos punts que voletegen, que tracen trajectòries erràtiques en l'obscuritat. Potser són cuques de llum. Continua avançant, abduïda per la mena de fluorescència dels punts en moviment, abduïda per aquest blanc que ja no és negre, que és llum i normalitat. Ara n'hi ha tres. Es mira les mans, però no les pot veure. La llum és encara molt tènue. S'hi fixa i observa que cada punt mostra petites ales tornejades. Papallones, deuen ser papallones lluminoses, no pas cuques de llum. Mai n'ha vist abans; són molt curioses. S'atura i es queda palplantada amb la mirada captiva seguint els seus vols. Ara en són quatre, i tan i tan boniques. No fan cap soroll. Torna a percebre el silenci, l'havia oblidat. Gira el cos per analitzar el seu voltant. Arronsa el front, vol enfocar, s'esforça a distingir els llums del poble més proper. Ara sí que els hauria de veure, perquè tot és al seu lloc, només ha estat un ensurt.

No veu res.

Pum pum, pum pum. El silenci ho ha xuclat tot, potser també l'aire. Inspira més profund i li fa la impressió que potser no hi ha oxigen. Inspira, inspira. Mira de no apressar-se, de no perdre el control, però acaba panteixant. Sent opressió, com si un film de plàstic se li enganxés a la pell, l'emboïllés, com si l'aire hagués estat aspirat i ella hagués quedat segellada, com un d'aquells pollastres a la lleixa del súper. No siguis beneïta. El seu cap ple de paraules. Atura't. No hi ha cap plàstic, sí que hi ha aire. Mou les mans, les sent lliures, mou les cames, les aixeca una mica com quan va al gimnàs. A poc a poc, el seu respirar s'alenteix. Verd humit, olorós, ben endins.

Ara hi ha cinc, sis o set papallones, ja no ho sap, perquè s'entrecreuen, volen de pressa, no pot comptar. Torna a sentir calfreds i decideix reprendre el moviment. Passes llargues, dilatades, i la seva veu dins el seu cap. Continua el pum pum, retorna el crec crec.

Ara hi ha moltes papallones, i de mides diferents. També hi distingeix el contorn d'altra mena d'insectes. Cada cop més taques blanques. Un blanc que no és negre, però que tampoc és radiant. Mira el terra, hi veu invertebrats petits i de més grans, veu alguns cucs, tots d'un blanc buit i nuclear. Li fa fàstic trepitjar, camina més de pressa, crec crec, crec crec, i respira l'olor d'herba mullada, que és familiar, és verda i és familiar. Ben endins, ben profund, és familiar.

S'espanta en veure una taca més grossa que s'enlaira tot d'una davant seu. Això l'atura uns segons. Un ocell que ha emprès el vol. Observa com s'allunya, n'estudia les formes, el contorn de les ales, tan semblants a les d'un colom. Pensa en unes ales de colom, de vetes grises, enlairant-se cap a un cel de color blau clar, o cap a un cel d'un gris plomós de tarda plujosa, o un cel de capvespre, millor encara, tot enrojolat, amb vetes taronges i grogues, els colors de l'ocàs. Necessita pensar en els colors, perquè al seu voltant només hi ha negre i una mica de blanc. No vol perdre de vista l'ocell, que s'allunya i vola cada vegada més alt, i ella no vol pas córrer, que no sap on és el llac i té por de caure-hi. I no sap què és que trepitja en aquesta catifa negra d'herba mullada plena de bestioles blanques que fan angúnia. I l'ocell es fa petit i ja no hi distingeix els contorns i ja és només un punt blanc. I ja no hi és.

Podria caure dins el llac. El seu cap ple de paraules. On és el llac? Si és que encara hi ha llac en aquesta nit tan estranya, dins aquest buit on res és al seu lloc.

Suspès en l'espai, a prop d'on es troba, comença a aparèixer un traç tortuós, niví i de gruix irregular, i un pinzell invisible el va allargant. Es ramifica, li creixen prolongacions sense color, prolongacions blanques, pintades d'una llum morta que no il·lumina. A les ramificacions li apareixen unes fulles, i l'estructura es va fent més gran, cada vegada més i més gran, i tan extensa esdevé que es veu obligada a recular. Una branca li frega l'orella i s'espanta, perquè s'adona que tota aquesta blancor és tangible i això l'estremeix: totes les criatures sense color, tota aquesta vegetació sense color, tot és de veritat. Torna a recular. Pum pum, crec crec. I apareixen més fulles, i més branques, i més fulles a les noves branques, i fins i tot flors de moltes formes diverses i matolls d'alçàries diferents, i es va erigint aquest bosc tan bell i tan clar i tan pervers.

La vegetació ara és arreu, l'envolta. Ensopega, potser amb una pedra o amb una branca, no ho sap perquè el terra és ja més blanc que no pas negre. En alçar-se ho torna a advertir: no es veu els braços, ni les mans, ni els dits de les mans. Com si ella no hi fos. Un buit blanc dins el buit negre, el primer menjant-se el segon.

Recorda un llibre que no fa molt que ha llegit. Un gran reporter narrant el seu viatge per la Sibèria: una infinitud de terres gelades de brillantor trista i distant, planúries transparents, no cultivables, que no donen res, només fam i fred. El blanc existeix, però tan sols es pot definir quan se'l posa amb relació a altres colors, va dir

el reporter. On és ella, com a la taigà siberiana, no hi ha altres colors. Recorda Kolimà i l'infern del *gulag*.

Té molt de fred. Una allau de neu la constreny, l'enlluerna i s'infiltra dins seu. Ja només queden uns pocs punts negres i els ulls li fan pampallugues, li roda el cap i no pot seguir. Es pregunta on és el llac. S'asseu enmig d'aquest paratge ignot, on ja no hi ha terra ni espai que no és terra, només una vàcua refulgència. Tanca els ulls, arreplega les cames, s'abraça amb força els genolls, hi amaga el cap i espera.

El reporter agafa un avió per deixar la Sibèria. El cel és fosc perquè per on ell vola és negra nit, perquè en aquella terra gairebé sempre és negra nit. Sobrevola tenebres, però aviat el cel es torna rosat i llavors verd, i rosat altra vegada, i torna el verd, i tot és preciós mentre travessen l'aurora boreal.

Les mans rosades sobre les cames cerquen escalf fregant la pana blava del pantaló. Torna a inspirar i ja no olora l'herba mullada, ara només sent l'olor d'aquesta aigua coneguda. I sent que els cabells arrissats, lluent i castanys li acaronen les galtes enceses. El vermell dels llavis dins la tebior del seu propi alè. El seu cor, a poc a poc, s'apaivaga.

No hi ha caigut. El seu cap ple de paraules. No sap com l'ha trobat, però no hi ha caigut. S'abstreu, es deixa bressolar pel suau onatge, la dansa de l'embarcació sobre les aigües tenyides de lluna i el grinyolar de la fusta, en contraure's sota el pes del seu cos. Pensa en la verdor de les algues que viuen al fons i en el lent moviment dels peixos d'argent. I surant en la lluïssor amb els ulls clucs, els colors retornen dins la penombra.

L'AIGUA JA BULL

Pau Bosch Mola

Quan, en la fosca de l'habitació, sense atrevir-se encara a obrir els ulls, amb les temples crispades per culpa de la son, busca al costat el cos del seu marit, comprèn que alguna cosa no acaba de rutllar. I és que el seu marit fa tres dies que no apareix per casa, tres dies durant els quals ella no ha fet altra cosa que vagar per les habitacions i els passadissos, el lavabo i la cuina, la terrassa i el balcó, aclofada per un silenci insuportable que, tanmateix, és incapaç de substituir per res millor, aclaparada per la manca d'alternatives, sense atrevir-se a tocar res del que era la casa abans que ell se n'anés. No pot ser, per tant, que ho hagi oblidat; no pot ser que encara esperi trobar-lo, roncant amb aquells sorolls abismals, al seu cantó de llit. Tres dies, ni més ni menys, fa que cuida sola la criatura. Sola. Aquesta paraula, de sobte, ha pres un sentit nou que encara no ha après a interpretar. D'entrada, li agrada estar sola. Té períodes que per tal d'apaivagar el desig d'anar-se'n imagina, senzillament, que és lluny. Pensa en terres ignotes, remotes, on la neu

i les borrascades són constants. Es veu a si mateixa perduda entre muntanyes, en una cabana d'acabat sòlid, l'escalfor d'una estufa de llenya sempre encesa, asseguda, en silenci, al cantó de la finestra a través de la qual guaita els avets altíssims de punta acusada que esgarrapen l'aire i les penjarelles de glaç que, arrapades a les branques, les fan declinar. Però ara mateix no desitja res d'això, perquè l'absència del seu marit i la presència de la criatura, cara i creu del seu infortuni, no fan sinó alimentar la sensació de vulnerabilitat. I no és pas que ell s'ocupés de la criatura, abans de marxar. Tampoc l'ajudava en el que, n'està segura, deuen ajudar la majoria d'homes de qui té notícia. Però saber-se a mercè de si mateixa, ara, responsable única d'una criatura que sembla reclamar-ho tot, escantella la seva fermesa, que sempre ha considerat una de les seves virtuts més valuoses. Pensa en això quan encara és tombada al llit. La criatura, gràcies a Déu, i contravenint la rutina que des que va arribar al món ha imposat a la casa, no plora. Això l'inclina a pensar que, en certa manera, ho intueix; intueix que el seu pare, que amb prou feines l'ha agafat als braços, poc més que unes carícies tènues i eixutes a la galta i unes pessigolles a la panxa, no hi és. Alguna cosa s'ha dislocat. Les peces que fins ara conformaven el puzle familiar no encaixen. Una i altra no troben encara la cadència vital que els permetrà ajustar-se a la nova situació. Però la troballa d'aquesta cadència tindria conseqüències greus; seria una claudicació; l'acceptació definitiva de la caiguda en desgràcia i, per tant, la imposició d'una renaixença. De moment, doncs, encara en la foscor, esquivant la basarda de l'absència, es concentra

Carolina Grau Göke

en la flaire humida que emana de la roba que va estendre a l'estenedor plegable abans d'anar a dormir, i que ha passat la nit dins l'habitació, davant del radiador. No acaba d'entendre per què, però aquesta flaire li infon un ensopiment exasperant que l'obliga a obrir els ulls, a buscar a les palpentos el mòbil sobre la tauleta de nit, a mirar l'hora. Són dos quarts de set del matí. Un minut més tard, els ulls s'acostumen a la foscor i, per fi, aconsegueixen veure, gràcies a les fissures de la persiana, que clareja. Llavors, com si fos algú altre, pensa que tot estava cantat des del principi, ara m'ho sembla, es diu, no puc pas negar-ho, ell em veia tal com seria passats els trenta anys, sabia que deixaria de ser fascinatora, en cada repunt de la meua bellesa exigua s'hi ocultava un motiu de pèrdua, potser és natural que tot acabi ara, un càlcul còsmic ens ha dut fins aquí, mirat, mirat, la decrepitud ha començat a manifestar-se, feta un sac de lletjor, és una injustícia que la bellesa, amb la seva força arrasadora, eclipsi tot el que transita per altres viaranyes, però no hi ha res a fer, la resignació és la teua arma, busca la manera de fer-la servir, atrapa el que et queda i que amenaça en volatilitzar-se, aquesta solitud aspra que arrenca persistència a les hores, que espessa els dies com si naveguessis per un mar ple d'algues denses i viscoses, et perds en l'intent de traçar un camí recte, segur, només aconsegueixes veure el reflex vaporós d'una promesa que no entens. Però quan el cap calla, saturat d'idees nocives, el cos respon, i afronta el gran repte, que en aquests moments no és altre que el de sortir del llit. Aixecar-se, assumir el vertigen, permetre que la sang retorni al seu cabal, esperar l'equilibri. Ja és dreta i tot en el seu inte-

rior es mou i remou i balla, una dansa macabra plena de giragonses que li provoquen basques. Però es domina. Es domina perquè encara li queda una punta de voluntat, i tot i que la quotidianitat tèbia i esbravada dels darrers dies hagi minat les seves forces, no està disposada a cedir. Espera un moment. Es dirigeix a la finestra, l'obra, cargola la persiana i la llum, intrusa, s'escola dintre l'habitació. Mira enllà i veu el cel esbandit i els arbres retallats contra el dia. A sota, el jardí, amb el fulgor de les hortènsies liloses i els lliris blancs i el roser cargolat i l'heura filigranada que s'ensenyoreix de tota la paret, sembla una promesa de felicitat. Ella, però, no ho percep així; avui no. Més aviat és sornegueria el que li sembla tot el que veu. Li passa, rasant com una au encesa, la idea de la destrucció. En tindria prou amb unes tisores de podar o un encenedor per acabar amb el jardí que ha estat cultivant des que es van casar i van venir a viure en aquesta casa. De seguida, però, la idea s'esfuma. Ha sigut només una advertència o un símptoma que no acaba d'estar bé. Però quin és, ara, el pas següent? Què ha de fer per assegurar-se de penetrar en el dia i assumir que ja és hora d'estar viva? Ella ja sap que l'única manera que de moment té de combatre la dificultat és estrafent el seu paper diari, encarregar-se dels quefers que van omplint i significant el pas de les hores. Si modifiqués la rutina i es negués a fer l'habitual, es diu, no faria res més que romandre estirada al llit. El temps lliscaria per sobre d'ella com un patinador professional, sense fer-li cas, deteriorant-la i prou. Acabaria consumint-se. De manera que després de tancar la finestra per evitar que entrin les mosques, excessivament abundants aquest

estiu xafogós, es dirigeix a la cuina, on posarà a bullir, com cada matí, una mica d'aigua en una olleta que posteriorment buidarà dintre una tassa amb un sobre de te verd. Quan hi entra, però, es topa amb el mateix escenari que des de fa tres dies: la tassa de cafè que el seu marit va deixar a mig acabar sobre la taula abans d'anar-se'n continua mirant-la des de la tauleta d'estovalles florejadades. No sap per què no se'n recorda, però cada cop que la veu és com si fos la primera vegada, i el seu marasme s'acreu, i les parets, li sembla, es fan petites i es posen a tremolar. La cullereta, xopa de cafè i sucre dissolt, embruta les estovalles i ella prova de pensar en totes les coses que devien passar-li pel cap mentre era assegut aquí, abans de marxar, en aquesta mateixa cadira que ara contempla com al rastre d'un monstre o com un lloc profanat. Tot seguit obre un armariet i en treu una olleta que omple gairebé fins a dalt, tot i que en faria prou amb una mica: després, potser, aprofitarà l'aigua per bullir una mica d'arròs, únic aliment que aquests dies se li fa menjador. Encén un fogó, hi col·loca l'olleta i espera, palplantada, sense saber què fer. Abaixa el cap i es posa a examinar l'esquerda que travessa de punta a punta el marbre de la cuina com un llampec de pedra grisa, auster, contundent. I de cop li sembla que el terra es liqua sota els seus peus. Té la impressió que està a punt de passar-li quelcom funest. Torna a aixecar el cap i, sense voler, els ulls es troben altre cop amb la tassa. Una sensació pètria, igual que el llampec del marbre, la travessa de dalt a baix i li fa saber que si no actua d'una vegada quedarà definitivament estancada. El que fa, doncs, no és altra cosa que agafar la tassa del seu

marit, la cullera, i, en lloc de rentar-ho a mà com hauria fet en circumstàncies normals, ho posa tot dintre del rentaplats buit i activa el programa ràpid. El que esperava, però, que l'ajudés a sortir del marasme pren un matís lúgubre, com si de sobte hagués reconegut que tot ha quedat indefectiblement enterrat. El rentaplats es posa en marxa i emet un soroll vibrant que envaeix la cuina com una presència. A l'aigua li queden encara dos minuts per bullir i ella ja no sap si fer-se un te o quedar-se, senzillament, mirant com s'evapora fins que el fons es comenci a cremar i una pudor calcinada s'escampi, igual que ho fa ara el soroll del rentaplats, per tota la cuina. Però no té temps de decidir. No té temps. Perquè la criatura, que fins ara havia sabut respectar el silenci, evitant agreujar les fiblades que la seva mare sofreix en algun lloc incert de l'interior del crani, s'ha posat a plorar. Tot i que intermitents, els gemecs són de tal intensitat que aconseguen sobreposar-se al soroll del rentaplats i al borbolleig de l'aigua, que ja ha començat a bullir. Tot la desborda. I, a despit seu, torna a pensar en el seu marit. No se li acudeix res, ni una sola idea, que pugui ajudar-la a comprendre'l. La innocuïtat de les seves vides, unides fins ara per una vaga inèrcia, però també, segons vol pensar encara, per un fil d'amor veritable, no pot haver obert en el seu home un trastocament tan violent. Menys, encara, si es té en compte que la direcció que va prendre el seu matrimoni des que es van casar va ser determinada en tot moment per ell. Qui ara plora i irromp en el silenci de la casa que el marit ha abandonat no és altra que la criatura que ell va insistir a tenir, com una prova que res del que fins llavors havi-

en fet junts havia sigut en va. La mateixa criatura que li ha destarotat les funcions corporals, que li ha deformat la pell i que l'ha precipitat a l'estadi que, n'està convençuda, només és possible assolir si es passa pel tràngol acarnissat de la maternitat. L'aigua sembla viva dintre l'olla. El vapor s'enfila, blanc, com si sortís d'una xemeneia. El plor l'esquinça com si fos un paper d'arròs foradat per un dit negre, carbonitzat. Li ve, inesperat, un calfred que la glaça de cap a peus. I, de cop, comprèn tot el que passa. Ho comprèn tot. Sap, amb una certesa que l'espanta, que el seu marit no tornarà. No tornarà. Soles, la criatura i ella. Soles. I què és això que ara l'assalta i la pren i la xarbot, això que, lluny d'estabornir-la, la transforma en una càmera lúcida capaç d'abastar, en una sola captura, tot el passat, el present i fins i tot el futur que la concerneix? Li agradaria, quan surt de la cuina, poder dir que no sap què li passa, que ignora què és el que la impulsa a dirigir-se a l'habitació amb l'olleta fumejant a la mà, dir que és una altra, no pas ella, qui actua a través seu, però la realitat és que hi és sencera, ara, mentre avança pel passadís. Sap que la seva determinació és completa i que res, cap pensament, cap entrebanc, podrà impedir-li fer el que es disposa a fer. Dintre l'habitació, una llenca de llum daurada revela que el matí ja s'ha consolidat i, com una cubellada d'or líquid, il·lumina el bressol. Ella mira aquells quatre mesos de vida gerda, els seus moviments com una promesa carregada de futuribles. Tot i que hi ha qui afirma que els ulls són els del seu marit, no hi ha dubte que és la viva imatge d'ella. La cosa menuda s'esgargamella de valent, mou el cap d'un cantó a l'altre, les parpelles

premsades, les arrugues acumulant-se a l'entrecella, les genives rosades i la llengua tremolenca, els bracets com dos botifarrons acabats d'embotir, els peuets elevats, tocant-se: la pura imatge de la indefensió. Ella, però, és com si no sentís res. Per primer cop des de fa tres dies, el silenci no li resulta nociu: és seu, és real. Alça l'olleta fumejant i, lentament, però amb decisió, la passa per sobre del bressol i la inclina una mica. Un regalim d'aigua bullent cau sobre el ventre de la criatura. El mono rosa de cotó l'absorbeix i crepita. El plor pren un altre matís i modifica el to, però continua sent un plor desesperat de nadó que no esverarà a ningú. L'observa agitar-se com una cuca esverada. Torna a inclinar l'olleta, aquest cop amb més brusquedat, i vessa una bona quantitat d'aigua sobre el caparró i continua regant-la amb parsimònia com si fos un test llarg. La criatura fumeja tota. Els xiscles, constants, s'encavalquen. Durant una estona no fa ni pensa res. Contempla, només, com la criatura es regira de dolor. Després, amb l'olleta encara a la mà, la deixa plorant i se'n torna a la cuina. Agafa una tassa, hi posa una bosseta de te i, amb l'aigua que ha quedat al cul de l'olleta, l'omple fins a la meitat. Contravenint el seu costum habitual, avui no hi abocarà cap cullerada de sucre. Se'l beurà així, insuls, per assaborir únicament el gust verdós de les fulles seques. Espera un minut i s'acosta la tassa als llavis. Quan fa el primer glop, es crema la llengua. Esbossa una ganyota de dolor i, just llavors, adverteix alguna cosa que la posa a l'aguait. Per uns instants li sembla que ha sentit com s'obria la porta d'entrada. De seguida, però, s'adona que el que ha passat és que la criatura ha deixat de plorar.

EL DORSAL

Clara Centenera Ribas

*també és un gest heroic abandonar-se,
rendir-se en el punt just. Cridar-te en caure.*

MIREIA CALAFELL

No badis. Mira les pedres, sota els peus, el corriol. Prem bé l'empenya contra el terra, impulsa't. Aixeca, aixeca els peus ara que baixa, em dic. El pit se'm contrau a cada inhalació. Els sotracos directes al turmell, al genoll, directes al maluc. Els músculs tensos, la pell suada; a l'esquena, sobre l'armilla, el dorsal. Hi ha marcat el meu número.

Vinga màquina! T'els esmorzaràs a tots! M'han escrit els del club segons després d'haver publicat el *selfie* amb el dorsal a la mà. *Pip*. Salts i sots que esquivo amb fintes. Depasso al corredor que seguia de feia una estona i que ara començava a fluixejar. Cabells rasos, trot ja feixuc, número 140. El passo esbufegant tan silenciosament com puc, mentre penso que un avançament és una petita victòria que és un millor temps que és una bona marca

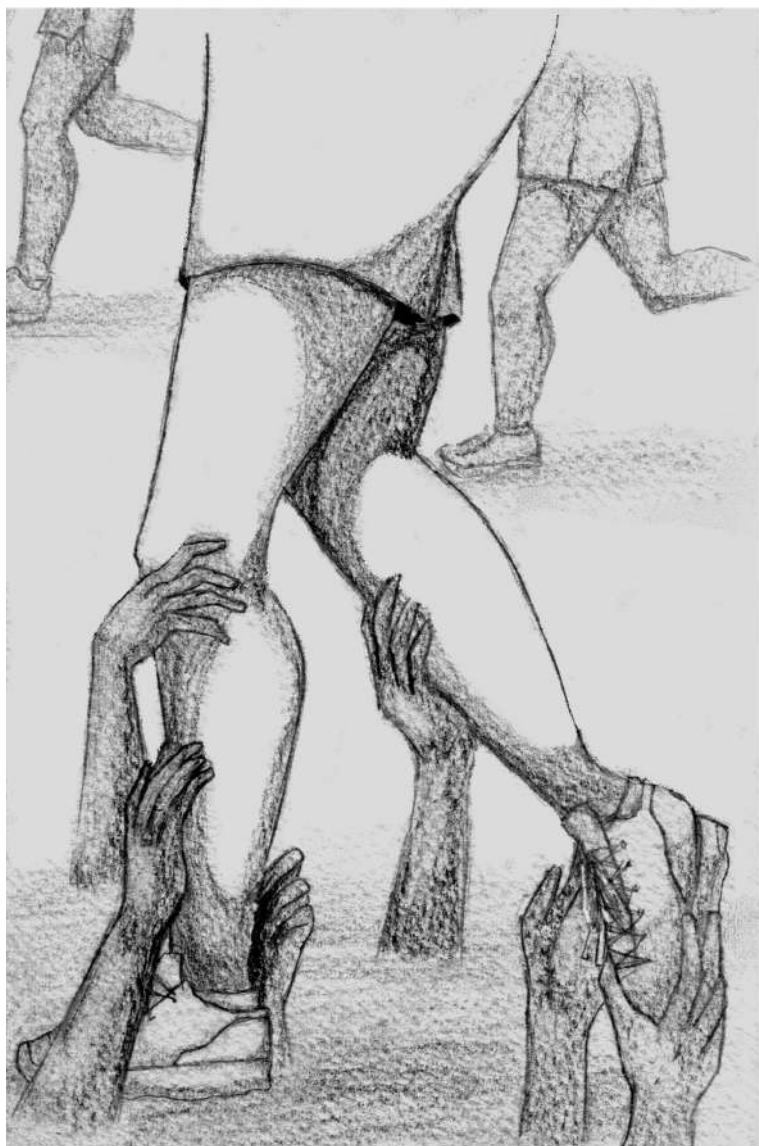
a la meta. Sí, a la meta. Em dic sí. Sí. Segueix, em dic, segueix i no paris.

No paris, vinga. Vinga, no, no afluixis.

Des del matí la mateixa cantarella i el matí ja queda lluny. Ara el sol, rasant a l'horitzó, desplega un cel obert i vast, envoltat de muntanyes. Però tants quilòmetres, Lluís? No és una mica massa? L'Esther es va quedar impressionada. Dels del club ningú s'hi va voler apuntar, ningú s'hi atrevia amb l'alta muntanya. Tu fes-nos quedar bé, eh! Així m'acomiadaven quan vam acabar l'entrenament, dimecres passat. La boca pastosa quan miro d'empassar saliva.

Fatiga. Però no. No afluixis, vinga.

Pip. Un altre quilòmetre que suma, el rellotge m'avisa. Miro, però no comptis, em dic. No comptis, em van dir els del club. Pensa que t'has de marcar petites metes, pensa en els punts d'avituallament. Arribo a un petit grup i segueixo al seu ritme. Necessito recuperar pulsacions. El pit em crema per dins. I aixeco la vista uns metres enllà del ras on ens trobem i veig com el camí enfila per una carena. La senda ondula lleument i es perd pel port de muntanya. Acluco els ulls i veig, dalt de tot, el que sembla un grapat de llums. És l'avituallament, em dic. Per fi. I la sang em batega menys espessa, el pes se'm fa més lleuger i, per un brevíssim instant, m'empasso el cansament i amb dues gambades ja m'he avançat al grup. Premo fort els punys sense pensar-hi, mirant d'aguantar el trot. *Pip.* Que no t'avancin; ara no, ara no, em dic. I el pendent enfila i enfila i enfila, però no miro amunt sinó que miro a terra i em concentro amb els peus i dos, u, dos, i penso que avui és dissabte i que

Aran Aixalà Sopesens

ahir va ser divendres i la reunió no va anar bé, no, no va anar enlloc i encara no li ho he dit a l'Esther. I miro amunt de nou, provo d'agafar més aire, més velocitat, més empenta, però la pujada m'obliga a caminar amb passes llargues. És que no sé com dir-l'hi.

Les llums de l'avituellament més nítides, despenjades en la fosca, oscil·lants. D'una butxaca de l'armilla trec el frontal, i l'encenc sense parar de córrer. Me'l planto al front. Un feix de claror envoltat per una fosca, de cop, insondable. De sobte, la llum blanca m'evoca a la pantalla de l'ordinador. No. Ara no! Però la cara d'en Sunyer se m'infiltra en la ment i hi vagareja mentre penso que demà és diumenge i passat dilluns i l'ordinador bullirà de correus i dins els correus les demandes, els pressupostos. En Sunyer. Els seus ulls brillants rere unes ulleres impecables. És per ahir, això, em sents? El pothos de l'oficina llarg fins a terra. Trenta-sis missatges. Ets un màquina, Lluís, estic molt content amb tu. Respostes pendents al correu. Pots fer-me una hora més demà? Haurem de tenir els plànols acabats per divendres sens falta. Es toca la panxa melosa. La pujada s'aguditza cada vegada més i sento que no, que alguna cosa m'estira per l'esquena i se me'n vol dur pendent avall. La mà se me'n va a sobre el quàdriceps. Un, dos, un, dos, un, dos. Exhalo al dos. Inhalo a l'u. *Pip*. L'esquena se'm doblega i sento el terra com si volgués xuclar-me. Un lleu mareig. Semblaria que tinguéis palpitations. Tailàndia. L'Esther em va dir de marxar a Tailàndia aquest setembre. Jo li vaig dir que sí. Que per què no. Que vull fer-la feliç i que era cert, feia temps que em demanava de marxar plegats i no hi

havia manera. Però una setmana sencera no sé si podré, bonica, ara tenim molta feina. Noto una punxada al pit a l'u, quan inhalo. La pujada serpenteja. Kho Phi Phi, em deia l'Esther. Kho Phi Phi és on van gravar aquella pel·lícula, aquella, Lluís. Es veu que és preciosa aquesta illa. En DiCaprio, mare meva, em diu. I sospira. I quan m'ho diu penso que no m'ha agradat mai en DiCaprio, i que no sé com demanar una setmana sencera a en Sunyer tenint tants encàrrecs per fer. Tot i això, dilluns li vaig demanar una reunió. No serà per demanar-me la baixa paternal, oi, campió? M'acluca un ull i desplega el somriure carismàtic de l'emprenedor, de la *réussite*, del *winner*, coi de Sunyer. *Pip*. Arribo a l'esplanada de l'avituellament, dalt del port, esbufegant. Frontals encesos, flaixos de llums i ombres, agitació. Abaixo el ritme fins que m'aturo. Va citar la reunió per ahir divendres. Les pulsacions esclatant-me al coll i a les mans. Ànims! Ànims! Escolto rere la taula mentre agafó un parell de dàtils, i un got ple d'una beguda de color taronja. En faig un glop i l'estómac se'm regira. Aturat com estic miro el rellotge atentament. Aquest és el darrer avituellament. Som a pocs quilòmetres i la pròxima parada és ja la meta. Lluís, necessito marxar uns dies, estic farta que estiguem sempre treballant, sempre fora de casa. És que tu no pares! I així no hi ha manera. Tinc encara alguns dies personals pendants, podria agafar-me'n uns quants ara, Sunyer. Ara ni parlar-ne, Lluís, anem desbordats. Sí, ja tens raó, però ja saps, la dona... Ets autònom, Lluís. Tu pots dir-li que no hi vas aquests dies i llestos. Sí, Esther, però. Lluís, si no fem vacances, no em relaxo i si no em relaxo, no qualla, que no ho entens? Ja vas sentir la ginecòloga. I a

mig dàtil les cames se m'emporten d'una revolada, ben bé com si fossin les d'algú altre.

Aguanta.

Aguanta, em dic, que ja no queda res.

Si marxés ara tindrem problemes, Lluís. Et donaré més dies per Nadal, però ara hem d'enllestir els plànols, no ens la podem jugar. Molts correus per obrir, molts. Els braços en angle, de costat a costat, per fer força, per empènyer, però és inútil. Ja vas sentir-la, el problema principal és l'estrès. Creus que seria normal que després de tants anys a l'empresa no et permeti agafar-te els dies personals quan ho necessites? Demana-li una reunió i en parlev amb calma. Jo avui reservaré l'hotel, tu mateix. Necessito vacances, em diu. Necessito vacances, em dic. Definitivament. Un nus al pit, com si els batecs s'encavalquessin. *Pip*. No sé com li diré avui a l'Esther que la reunió va ser un fracàs total.

Ningú s'hi vol apuntar, a la cursa? I tots els del club van negar amb el cap. Vaig sentir alguna cosa semblant a l'orgull. Poder així funcionarà, Lluís. Uns dies tranquils sense pensar en res més que nosaltres. En tinc tantes ganes... El cor bategant-me entre les dents. És que, si no marxem ara, ja saps que per Nadal hem de repartir-nos amb les dues famílies i no ens queden dies i cada any igual, d'aquest no pot passar. Però, Esther, ser autònom no vol dir... *Pip*. Vull dir, espera't aquest mes i ja trobarem algun dia més endavant i corriols, trencants i pedres i més i més i uns quants corredors que depasso sense ser conscient que un dolor agut com un formigueig se m'està escampant des de les puntes dels dits. És que la dona ja ha reservat i tot, li dic. Vinga, Lluís, no hi ha res

més a parlar. Aquest és un bon client, ja ho saps. No puc passar sense ell i tu no pots passar sense mi, va, home, no juguem a aquest joc. Això m'ho va dir abans d'abaixar el cap, treure el mòbil i donar la conversa per enllestida.

Encara tinc trossos de dàtil enganxats entre les dents, la boca pastosa, i sento el *pip*. I el *pip*. El *pip*. Una remor a la panxa, com un vòmit que grimpa.

Empasso.

La mirada fixa.

Palpitacions. Vull abaixar el ritme, però ja quasi hi soc. Ja quasi. Lluís, aquests clients són dels que paguen bé, ho entens? Lluís, sembla que només pensis en tu i la feina, la feina i tu, n'estic farta. Lluís, deixa't estar de vacances, ara; a aquestes edats toca pensar, ja tindrem temps de relaxar-nos quan ens jubilem, home! Lluís, m'ha vingut la regla una altra vegada. Què estem fent malament? Demanaré una altra revisió... Lluís, *pip*. *Pip*. *Pip*. Aixeco el cap, marejat, ple de crits i hi veig borrós, però color, moviment, llum i em dic ja hi ets, em dic ja la veig, allò és la meta. La respiració feta un fil i se'm tanca la glotis i u, dos, u, dos, dos, dos, dos. De cop l'aire ja no. Ja no, els ulls ja no. Desenfocament i un mareig que em puja des de l'estómac. Suor freda i aguanta, em dic, que ja hi ets, que ja hi... Passos que ensopeguen i volen caure. Corredors depassant-me per l'esquerra i per la dreta, mirades que s'aturen amb la meua i s'escorren per tornar a mirar endavant. Endavant, endavant, tots endavant que la meta és a tret de pedra. Endavant, continua que setanta-cinc quilòmetres, que una copa, una fotografia i un *post* i aplaudiments i el nom al capdamunt.

Al capdamunt, Lluís, a dalt de tot, entre els primers et volem veure, Lluís, fot-li canya, sents? Que em sents? I sento el pànic, la mossegada al pit, l'asfíxia. Els peus bloquejats sota uns genolls que volen el terra, l'impacte. I miro endavant i la meta no deu estar a més de, però si ja, com puc no.

Però no. No en puc més.

El bullici llunyà, encapsulat, aquàtic.

M'aturo del tot amb els ulls fets dues panses. Em quedo dempeus amb el cos doblegat, els braços estirats, bloquejats sobre les cuixes. Tremolors. Em sento el cos fràgil. Fràgil. A punt de trencar-se.

M'empasso l'àcid del vòmit, el disgust, el fracàs. Els segons s'arrossequen mentre torno en si. Les palpitations segueixen, però ja intercalades.

Voldria dir-los que no en puc més.

A poc a poc, molt a poc a poc el mareig es dilueix. Rierol de corredors a banda i banda que m'esquiven i els creuo per sortir-ne. Me n'allunyo. De tots i de la meta. Arrossegant els peus travesso un petit prat fins que trobo un grapat de rocs i m'hi assec. El cap entre les mans. Les mans humides. La cara humida. Singlot. Miro enlaire, però la llum del frontal no pot il·luminar la nit serena.

L'apago.

EL FINAL DEL CAMÍ

Carlos García Cádiz

L'emperador havia insistit que Cornèlia Menor havia de recórrer a peu les últimes jornades de camí, com a part del seu càstig. Per això van desembarcar a la ciutat d'Illuro, des d'on haurien de prosseguir a peu fins a Tàrraco.

A Roma les decisions, en especial aquelles que tenien a veure amb castigar la traïció, no es prenien a l'atzar. Per això Cornèlia feia bé de sospitar que a darrere d'aquella última caminada hi havia molt més del que podia semblar. Tot i que igualment estava agraïda de poder deixar la cambra fosca del vaixell que havia estat casa seva les darreres setmanes, ja intuïa que la resta del camí no seria pas més agradable. En primer lloc, anar caminant fins a Tàrraco no era una simple passejada per a una patrícia acostumada al luxe, i volia dir just allò: anar caminant. Tenien una prohibició explícita de recórrer a qualsevol mena d'ajuda proporcionada pel transport animal. Únicament se li havia permès d'anar acompanyada de dos esclaus per ajudar-la amb l'equipatge i aquests eren una dona feble de salut i el seu fill escanyolit. Era una humiliació que algú de la seva talla i de la seva família

es veiés obligada a desplaçar-se a peu, com qualsevol pidolaire, i amb un seguici tan pobre com aquell. A més a més, anar caminant només retardaria el seu viatge i l'obligaria a travessar el que la noblesa que hi estiuejava sovint descrivia com “un paratge idíl·lic i inigualable”, en unes circumstàncies totalment contràries a aquesta descripció.

Devia resultar divertit per als dirigents d'aquell món, amb qui ella havia compartit anhels, imaginar-se una instigadora caiguda en desgràcia, bruta de la pols del camí, obligada a creuar paratges fabulosos i vil·les fastuoses mentre es dirigia cap al seu destí final. Així, cada passa formaria part de la seva condemna, no tan sols perquè fos un viatge feixuc ni per la humiliació constant que patiria, sinó perquè cada milla que recorreria l'estaria apropant al seu càstig definitiu. Sense poder decidir-se entre el desig de posar punt final al seu llarg viatge i l'esperança de no arribar al destí.

Com a mínim, intentava animar-se pensant que a Tàrraco podria conèixer la totalitat de la seva sentència, atès que l'emperador, amb la mateixa diligència que havia condemnat a mort el seu marit, havia redactat una carta que va segellar sense que ningú la pogués llegir i, després d'entregar-l'hi, va ordenar a un centurió que escortés Cornèlia Menor fins a Tàrraco, on hauria de lliurar la seva sentència a Sext Marci Prudent, governador de la província i un dels homes més cruels i fidels al poder imperial, per tal que fes complir les seves ordres. Ara, el document amb el segell august esperava el moment de sortir a la llum des de dins del sarró que Pulcra, la seva esclava ibera, carregava amb penes i treballs.

Nuria Malo Ropero

Un cop desembarcada la comitiva, el centurió que l'escortava va anar a arreglar els papers a l'oficina de l'edil municipal i a procurar-se un bon lloc on passar la nit, evidentment, tot finançat pel poc que en quedava de la fortuna de Cornèlia. Mentrestant, ella va intentar mantenir tota la dignitat que li quedava, palplantada com un estaquirot als molls i renyant els seus esclaus quan aquests s'atrevien a intercanviar alguna paraula en iber amb la *plebs* i els mariners de la zona. Les autoritats locals, lluny de sortir a saludar algú del seu rang com pertocaria en una situació normal, ni tan sols van aparèixer pel port.

Més tard, a una fonda de mala mort, el vell soldat que els acompanyava va informar la comitiva que aquella seria l'última nit que passarien junts. Les seves ordres eren quedar-se uns dies a Iluro, per assegurar-se que la seva presonera no fes marxa enrere, però que a partir d'aquell moment Cornèlia hauria de recórrer els camins sola, amb els seus dos servents.

Aquella notícia va fer bullir la sang de Cornèlia i immediatament el seu cap es va posar a treballar. En primer lloc, es tractava d'una nova humiliació, encara que fos presonera, ella tenia un rang social elevat i mereixia anar escortada... D'altra banda, era una oportunitat immillorable per fugir. De fet, era massa evident i tot. Potser l'emperador volia estalviar-se les repercussions polítiques d'haver eliminat a tota una família patrícia? Però si això fos així, a quin preu li oferien l'oportunitat de fugir: sola, en cerca i captura i sense la seva fortuna. Hauria de demanar asil als bàrbars, si és que aquests no la traïen, l'esclavitzaven o, encara pitjor, li oferien una

feina vulgar... Per tots els déus, ella era Cornèlia Menor, filla de Luci Corneli Pòstum, no podia caure tan baix!

Li va costar agafar el son aquella nit, amb tot de pensament i cabòries al voltant d'una situació en què es veia obligada a escollir entre diferents finals igualment terribles: arribar fins a Tàrraco i afrontar una mort gairebé segura o bé viure en la pobresa i l'anonimat més absolut, desposseïda i envoltada de barbàrie. Tanmateix, ella era una dona intel·ligent, tant és així que si no hagués estat per l'inútil del seu marit mai haurien descobert els seus plans a palau. O això volia creure. Es va obligar a calmar-se i, finalment, es va quedar adormida fent allò que millor sabia fer: cercar la forma de treure profit de la situació. Abans d'aclucar els ulls, ja tenia un nou pla més o menys definit.

Al final de la primera jornada de camí van arribar a la ciutat de Baetulo, on una Cornèlia esgotada i bruta endrapava tant menjar com podia d'una de les tavernes de la ciutat. En sortir d'Iluro havia decidit de no fugir, però les seves cames de noble no semblaven estar del tot d'acord amb la decisió i li havien fet figa a cada passa. Ara, una ràbia antiga la rosegava per dins en veure com la seva esclava Pulcra i el seu fill semblaven estar molt més frescos i en forma que ella. Fins i tot podia detectar en els seus gestos despreocupats cert sentiment d'alegria, totalment oposat al seu estat d'ànim actual. En un altre moment s'hauria aixecat a clavar una pallissa a aquella esclava poca-solta, només per recordar-li qui mana sobre ella. No obstant això, es va contenir, el seu pla la necessitava intacta i d'una peça. Va haver-se de conformar a repassar els detalls de la seva idea brillant.

Durant les dues jornades següents, Cornèlia va mostrar-se molt atenta amb els seus esclaus: va oferir-se a portar una estona el sarró amb les escasses pertinences que havia pogut dur, va compartir part del seu pa bo i va permetre que de tant en tant saludessin en la seva llengua quan es trobaven amb algun indígena, sempre que fossin breus. De fet, quan compartien el menjar sempre aprofitava per intercanviar algunes paraules complimentades i poc habituals amb Pulcra, posant èmfasi en el fet que, al cap i a la fi, eren dues dones de la mateixa edat i, si fa no fa, de complexió similar. Brutes totes dues de la pols del camí, l'únic que les distingia era el cartell penjat al coll de Pulcra que l'assenyalava com a esclava i propietat de Cornèlia. I aquesta última sembla inusualment interessada a destacar-ho.

La tercera i última nit del seu viatge, allotjats en una casa d'hostes de la Via Augusta, Cornèlia va arribar fins al punt de permetre que els seus esclaus s'entalessin amb ella, en públic. Aquella deferència cap als seus serfs, com el seu comportament dels últims dies, no era pas casual. Havia arribat el moment de llençar els daus i exposar el seu pla, encara que aquest comportés empassar-se el seu orgull patrici i rebaixar-se a demanar l'ajuda d'una simple serventa. Al capdavant, pensava Cornèlia, si les coses reeixien correctament, més endavant podria desfer-se d'aquella esclava i amb ella de la vergonya que li havia suposat la seva col·laboració, si primer no se'n desfeia d'ella el governador.

Però això ja vindria més endavant, en aquell instant només va preocupar-se de fer allò que considerava necessari i així ho va demanar als seus esclaus.

El pla era essencialment senzill, tan sols consistia a canviar-li el lloc a la seva esclava durant un breu període de temps. Així, els tres viatgers es presentarien a davant del governador, però amb els papers canviats. D'aquesta forma, Pulcra hauria d'entregar les ordres de l'emperador i assumir-ne les conseqüències, fins i tot si aquestes resultaven mortals. Mentre que Cornèlia sobreviuria d'una manera o altra, i més endavant ja trobaria els mitjans per retornar fins a la seva posició de privilegi.

Evidentment, Pulcra i el seu fill no ho van veure gens clar i, cosa inconcebible per a la seva propietària, s'hi van negar. En un altre moment Cornèlia els hauria manat fuetejar allà mateix, però era ben conscient que per arribar a bon port li calia ser una mica més comprensiva. Per tant, en lloc de fer servir el fuet, va conformar-se de recordar-los-hi als seus esclaus que tenia tot el dret a morir acompanyada de les seves propietats i que, si demà era condemnada, ells moririen amb ella. En canvi, si Pulcra acceptava el tracte, com a mínim el seu fill també salvaria la pell. Aquesta vegada no va trobar-hi més oposició i, dit i fet, van procedir a intercanviar-se els rols.

A la cinquena hora del quart dia de camí van arribar als peus de la monumental muralla de Tàrraco. Resultava evident que aquella ciutat no era Roma, però tampoc tenia res a veure amb els municipis d'Iluro, Baetulo o de la minúscula Bàrcino que havien creuat de passada. El centre neuràlgic de la província bullia de vida, amb comerciants, pagesos, magistrats i soldats que anaven i venien contínuament. En veure aquell guirigall de gent amunt i avall, Pulcra va tenir la secreta esperança que els despatxessin de pressa i sense parar atenció en qui eren o

en qui deien ser. Però una vegada a la torre del pretori, quan van mostrar el segell imperial de la carta que duïen, van comprovar de seguida que ja els estaven esperant.

Sext Marci Prudent era un home corpulent i atlètic, i li agradava aprofitar aquests atributs per fer-se valer quan rebia visites. Va rebre la comitiva en una sala austera, dret i uniformat a sobre d'una petita tarima de fusta.

Impassible, va cridar un secretari que li va allargar la carta de l'emperador, volia anar per feina.

“Estimat Sext” —va començar a llegir—, “tens al davant la conspiradora Cornèlia Menor, filla del noble Luci Corneli Pòstum. En reconeixement dels serveis prestats a l'Estat pel seu difunt pare i amb l'esperança que el seu camí fins a tu, així com la incertesa sobre el seu futur, l'hagin feta reflexionar prou sobre els seus actes, t'ordeno deixar-la lliure i en possessió dels seus béns.”

En aturar la lectura, al governador no li va passar per alt el somriure d'alegria que feia la suposada esclava de Cornèlia, que semblava molt més alegre que la seva senyora. I per un moment una lleu sospita li va creuar el pensament, però no s'hi va instal·lar.

Complint les ordres, amb un gest de la mà va suggerir a les visites que podien marxar. Però qui deia ser Cornèlia titubejava sense moure's, dubtant.

—Senyor —va atrevir-se a proposar finalment—, he pogut observar com miràveu de reüll la meva esclava. No és gran cosa, certament, però us prego que l'accepteu com a regal per la vostra amabilitat.

La cara de la vertadera Cornèlia va encendre's de ràbia, reivindicant-se com la vertadera patrícia d'aquella colla vulgar. Això no obstant, abans que pogués protestar, un

cop sec del governador la va fer callar, exigint-li respecte i acceptant divertit el seu regal.

—No us preocupeu —va afegir Pulcra, ara més convençuda—, això ben segur la calmarà: com a gest d'agraïment als seus anys de servei, alliberaré el seu fill.

Havien entrat tres esclaus al pretori i només n'havien sortit dos, com a persones lliures.

ÍNDIX

OBRA GUANYADORA

Enlairament	5
<i>Ramon Macià Codina</i>	

FINALISTES

Nens de boira	13
<i>Rafel Casas i Garrosset</i>	
<i>Ratatouille</i>	19
<i>Rosana Andreu Febas</i>	
La vella agenda	27
<i>Joan Adell Álvarez</i>	
Instint	33
<i>Llorenç Español Nolla</i>	

Un tros de vida morta.....	41
<i>Pere Gorgoll Noell</i>	
Altres monarquies.....	47
<i>Aina Riera Serra</i>	
A la deriva	55
<i>M. Àngels Farrero i Biel</i>	
La flor del presseguer.....	63
<i>Núria Martí Constans</i>	
El somriure de la victòria.....	71
<i>Oriol Montesó Llaó</i>	
El fill perdut.....	79
<i>Isabel Torras Genís</i>	
La certesa	89
<i>Eva Denia Valls</i>	
L'aigua ja bull	97
<i>Pau Bosch Mola</i>	
El dorsal.....	107
<i>Clara Centenera Ribas</i>	
El final del camí	115
<i>Carlos García Cádiz</i>	

Les il·lustracions d'aquest llibre han estat realitzades per l'alumnat
de segon del CFGS d'Il·lustració de l'Escola d'Art
i Disseny de la Diputació de Tarragona

